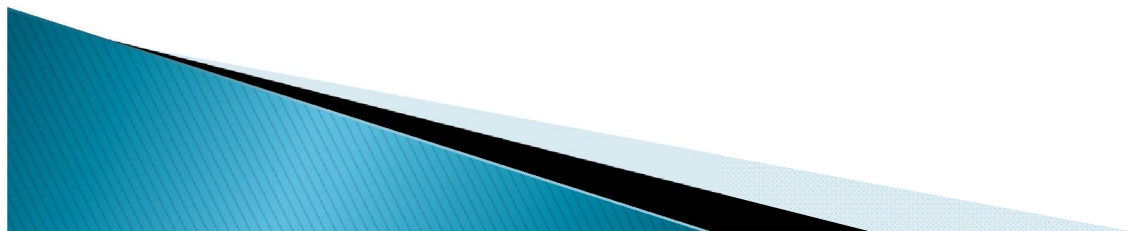
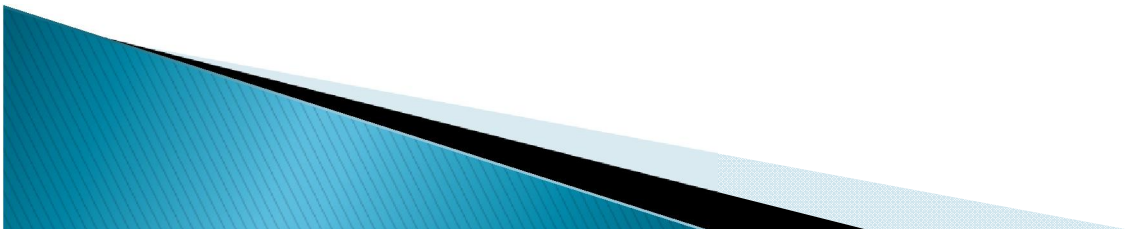

MATLAB آموزش مردم افزار

معرفی

- **MATLAB** نرم افزاری برای انجام کارهای ریاضی ، آماری ، مهندسی و ... می باشد.
- **MATLAB=MATrix Laboratory**
- اولین نگارشهای آن در دانشگاههای نیومکزیکو و استانفورد در سال 1970 در جهت حل مسائل تئوری ماتریسها، جبرخطی و آنالیز عددی بوجود آمد.
- مانند جاوا بصورت interpreted است. برای اجرا خط به خط اجرا می شود.
- این زبان autocomplete است. یعنی با تایپ قسمتی از دستور و استفاده از کلید **tab** می توان دستور مورد نیاز را انتخاب و کامل نمود.
- این نرم افزار case-sensitive است یعنی متغیر با حروف کوچک و متغیر با حروف بزرگ باهم فرق دارند.

HOME PLOTS APPS

New Script New Open Find Files Import Data Save Workspace New Variable Open Variable Analyze Code Run and Time Simulink Library Layout Set Path Preferences Help Add-Ons Community Request Support

FILE VARIABLE CODE SIMULINK ENVIRONMENT RESOURCES

C:\Program Files\MATLAB\MATLAB Production Server\R2015a\bin

Current Folder

- m3registry
- registry
- util
- win64
- deploytool.bat
- lcdata.xml
- lcdata.xsd
- lcdata_utf8.xml
- matlab.exe
- mbuild.bat
- mcc.bat
- MemShieldStarter.bat
- mex.bat
- mex.pl
- mexext.bat
- mexsetup.pm
- mexutils.pm
- mw_mpiexec.bat
- worker.bat

Details

Command Window

```
Warning: MATLAB Toolbox Path Cache is out of date and is not being used.
Type 'help toolbox_path_cache' for more info
Warning: Function cos has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function sin has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function cos has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function sin has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function cos has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function sin has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function cos has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function sin has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function cos has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
Warning: Function sin has the same name as a MATLAB builtin. We suggest you rename the function to avoid a potential name conflict.
>>
```

Workspace

Name	Value	Class
------	-------	-------

پنجره های متلب

command window – 1

پنجره دستور...که می توانیم همه دستورات متلب را ، البته به صورت سطری (فقط یک دستور) در آن اجرا کنیم و همینطور پاسخ اجرای دستورات در اینجا نمایش داده می شود .

command history –2

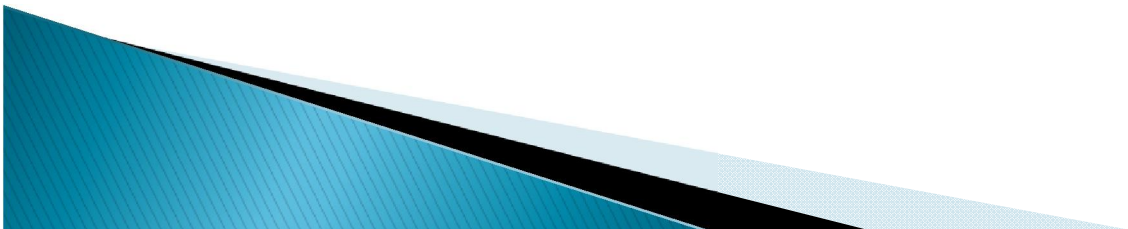
پنجره ای است که همه دستورات اجرا شده در command window را بایگانی می کند .

work space – 3

مکانی است که همه پارامترها و ماتریسهای تعریف شده در آن نگهداری می شود .

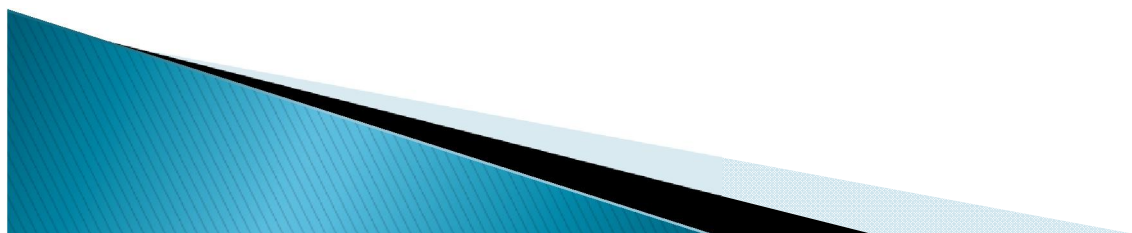
current folder– 4

نمایش فایلهایی که در مسیر جاری قرار دارند.

کار در command window

- Command window یا پنجره فرمان توانایی انجام همه دستورات متلب را دارد و همچنین پاسخ همه دستورات و برنامه های اجرا شده در این پنجره نمایش داده می شود.
- وقتی متلب را باز کردید تا وقتی در Command window علامت >> ظاهر نشده است، کامپیوتر آماده نیست و باید منتظر شد.
- وارد کردن دستوری در این پنجره بدین صورت است که دستور را مقابل >> می نویسیم و Enter می کنیم

مقدمات کار در متلب

● ساده ترین کارهایی که با متلب میتوان انجام داد همان اعمالی است که یک ماشین حساب معمولی انجام میدهد. جمع، تفریق، ضرب و تقسیم:

```
>>2+4-1
```

```
ans=
```

```
5
```

● راه دیگر انجام محاسبات این است که مقادیر را در چند متغیر ذخیره کرده و روی متغیرها عملیات محاسباتی را انجام دهیم:

```
>>a=2
```

```
a=
```

```
2
```

```
>>b=3
```

```
b=
```

```
3
```

```
>>a+b
```

```
ans=
```

```
5
```

دقت کنید هرگاه نتیجه محاسبات در متغیری قرار داده نشود، نتیجه در متغیر ans قرار می گیرد.

قوانین نامگذاری متغیرها

- متلب نسبت به حروف کوچک و بزرگ حساس است.
- اسامی متغیرها حداکثر می تواند 31 کاراکتر باشد.
- اسامی متغیرها باید با حرف شروع شود.

● جز کلمات کلیدی متلب نباشد. برای شناسایی کلمات کلیدی متلب می توان از دستور `iskeyword` استفاده کرد. این تابع در صورتیکه عبارت یک کلمه کلیدی باشد مقدار یک و در غیر این صورت مقدار صفر را برمی گرداند.

```
>>iskeyword('for')
```

```
ans=  
1
```

```
>>iskeyword('keyword')
```

```
ans=  
0
```

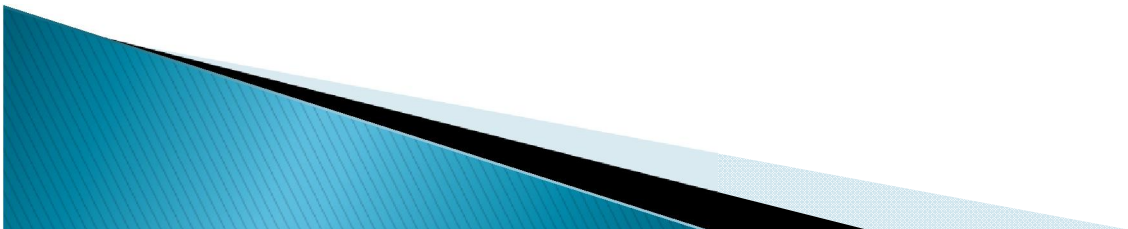
- تمام دستورات و عبارات کلیدی متلب با حروف کوچک نوشته می شود. بنابراین می توان اسامی آن ها را با حروف بزرگ برای نامگذاری متغیرها بکار برد.

در نامگذاری فایل ها در متلب ، بهتر است که از `_` (under line) و حروف کوچک استفاده شود. مثال :

a_new

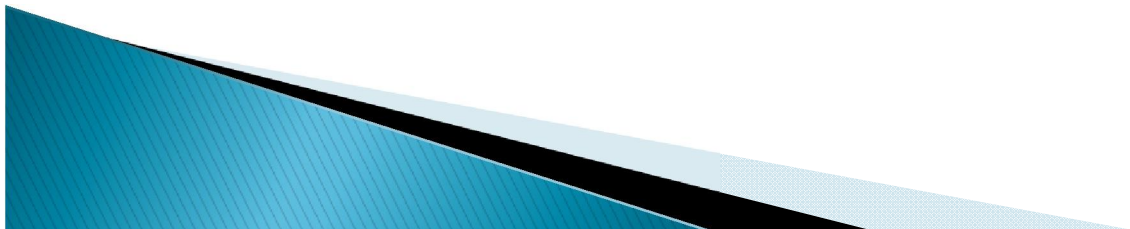
برخی از قابلیت های متلب

- نیازی به تعریف متغیرها نیست.
- همه متغیرها از نوع `double` (8 بایت) فرض میشوند.
- با دستور `clear` می توان متغیرها را از حافظه پاک کرد.
- دستور `clc` برای پاک کردن پنجره فرمان بکار میرود.
- دستور `whos` همه متغیرهای موجود در `work space` را با اطلاعاتی از قبیل اندازه، تعداد بایتها، کلاس و ... نشان میدهد.
- دستور `who` همه متغیرهای موجود را ... نشان میدهد.
- با دستور `doc` صفحه `help` متلب باز میشود.
- با دستور `demo` تعدادی از مثالهای متلب نمایش داده میشود.

روشهای گرد کردن اعداد

- ▶ fix گرد کردن به طرف صفر
- ▶ floor گرد کردن به طرف منهای بینهایت
- ▶ ceil گرد کردن به طرف مثبت بینهایت
- ▶ round گرد کردن به طرف نزدیکترین عدد صحیح

برخی از علائم و نشانه های پر کاربرد در متلب

NaN مبهم (not a number)

Pi $\pi = 3.14$

i و z $i = \sqrt{-1}$

eps (epsilon)

inf بینهایت

realmin ← کوچکترین مقدار

realmax ← بزرگترین مقدار

- در این نرم افزار متغیرها به صورت بردار میباشند.
- برای تعریف بردارهای سطری متغیر با علامت کروشه باز و بسته و نوشتن اعداد داخل آن تعریف میشود.

$a=[1\ 2\ 3\ 4\ 5\ 6]$

- برای جدا کردن عضوهای یک بردار سطری میتوان از کاما نیز استفاده کرد.

$a=[1, 2, 3, 4, 5, 6]$

$a=[1\ 2, 3, 4\ 5, 6]$

- برای تعریف بردار ستونی بین اعضا از علامت سمی کالن استفاده میشود.

$a=[1;2;3;4;5;6]$

- برای تعریف ماتریس عضوهای یک سطر با کاما یا فاصله جدا میشوند و سطرهای ماتریس با سمی کالن از هم جدا میشوند.

$a=[1\ 2\ 3;4\ 5\ 6;7\ 8\ 9]$

- اگر در انتهای یک دستور سمی کالن نگذاریم نتیجه محاسبات دیده میشود ولی اگر سمی کالن بگذاریم عملیات انجام میشود ولی نتیجه محاسبات دیده نمیشود.

```
>>a=2+3-5
```

```
a=
```

```
0
```

```
>>a=2+3-5;
```

```
>>
```

- اگر یک سطر طولانی باشد می توان با گذاشتن سه نقطه ادامه دستور را در سطر بعد نوشت.

```
A=[1 2 3 ...
```

```
4 5;6 7 8 9 2; 1...
```

```
2 3 4 5]
```

مثال

● نحوه تعریف ماتریس
$$\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \\ 3 \end{bmatrix}$$

به صورت زیر است:

[1;2;3]

● نحوه تعریف ماتریس [1 2 3]
به صورت زیر است:

[1,2,3] یا [1 2 3]

● نحوه تعریف ماتریس
$$\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$$

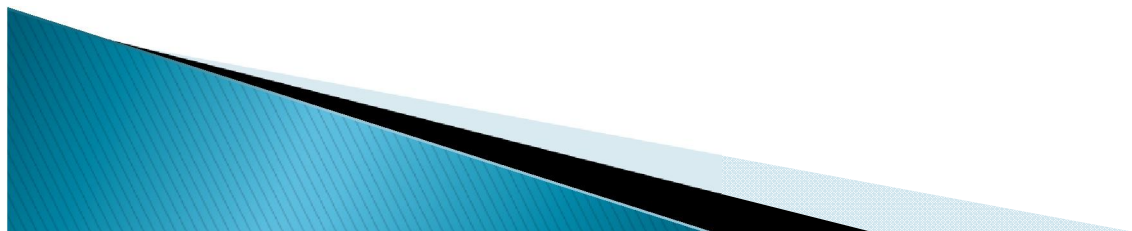
برای تعریف ماتریس فوق در متلب به صورت زیر عمل میکنیم: [1 2;3 4]

تذکر: برای تعریف یک ماتریس با زدن Enter میتوان سطرها را از هم جدا کرد. مثل

[1 2
3 4]

محاسبات ماتریسی

- جمع و تفریق با + و -
- ضرب دو ماتریس (با ابعاد $m \times n$, $n \times p$) با *
- تقسیم دو ماتریس با /
- A^2 برای به توان رساندن ماتریس بکار میرود.
- A' ترانزاده ماتریس با '
- اگر بخواهیم عناصر دو ماتریس را نظیر به نظیر در هم ضرب کنیم به جای * از * استفاده می کنیم.
- ./ برای تقسیم نظیر به نظیر استفاده می شود.
- $A.^B$ به توان رسانی نظیر به نظیر

مثال

$$A=[1 \ 2 \ 3;4 \ 5 \ 6;7 \ 8 \ 9];$$

$$B=[2 \ 3;1 \ 1;4 \ 5];$$

A یک ماتریس 3×3 و B یک ماتریس 3×2 است.

دستور زیر ضرب ماتریسی A در B را انجام میدهد و حاصل که ماتریسی 3×2 است در C قرار میگیرد.

$$C=A*B$$

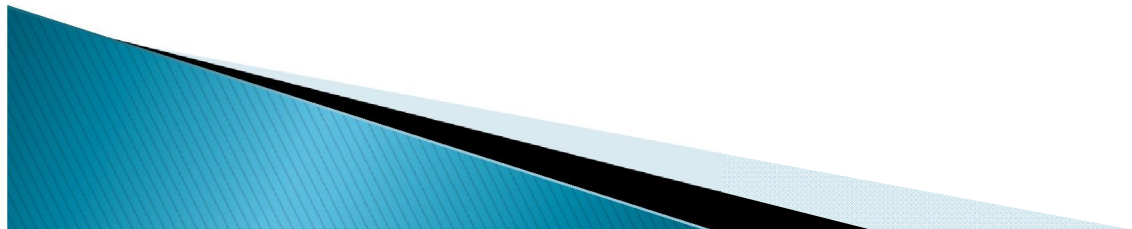
D=B*A این دستور اشتباه است چون نمیتوان یک ماتریس 3×2 را در ماتریس 3×3 ضرب کرد.

E=A^2 این دستور ماتریس A 3×3 را در خودش ضرب میکند حاصل ماتریس E 3×3 است.

F=B^2 این دستور اشتباه است چون نمیتوان یک ماتریس 3×2 را در 3×2 ضرب کرد.

G=B.^2 این دستور درست است و معادل B.*B یعنی ضرب نظیر به نظیر عناصر B است.

H=A-2 این دستور از تمام درایه های A دو واحد کم میکند.

برخی از انواع فرمت ها در متلب

```
>>format short
```

عدد را تا 4 رقم اعشار نشان میدهد.

```
>>pi
```

```
ans=3.1416
```

```
>>format long
```

عدد را تا 15 رقم اعشار محاسبه میکند.

```
>>pi
```

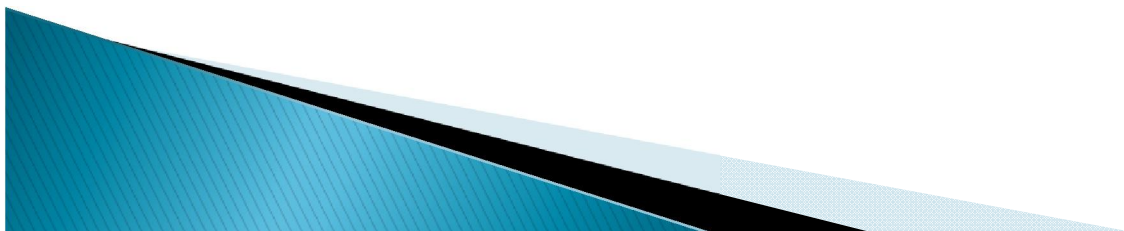
```
ans=3.141592653589793
```

```
>>format rat
```

نشاندهنده اعداد اعشاری به صورت یک تقسیم گویا

```
>>pi
```

```
ans=355/113
```



```
>>format hex
```

در این فرمت عدد و حروف باهم هستند.

```
>>pi
```

```
ans= 400921fb54442d18
```

```
>>format bank
```

اعداد را گرد می کند.

```
>>pi
```

```
ans=      3.14
```

دستور `vpa` : با این دستور فرمان می دهیم که تا چند رقم اعشار نشان داده شود.

```
>>Vpa(pi,11)
```

```
ans=3.1415926536
```



```
>> a=complex(1,3)
a=1.0000+3.0000i
```

نمایش عدد موهومی :

```
>>real(complex(1,3))
ans=1
```

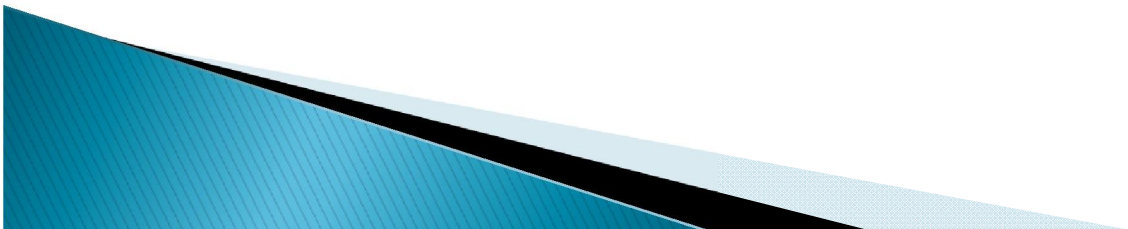
قسمت حقیقی:

```
>>imag(complex(1,3))
ans=3
```

قسمت موهومی:

```
>>abs(-1)
ans=1
```

قدر مطلق:


```
>>conj(a)
ans=1.0000-3.0000i
```

مزدوج :

```
>>exp(x) →  $e^x$ 
```

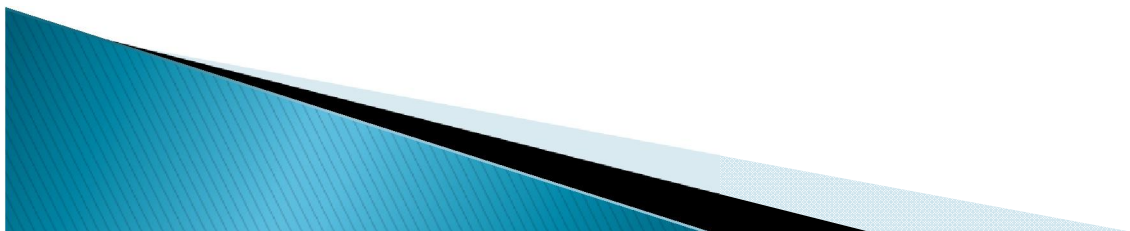
تابع نمایی:

```
>>atan(x) →  $\tan^{-1}(x)$ 
```

```
>>ones(3)
ans=
```

ones(n): ماتریسی که همه درایه های آن برابر یک است.

```
1 1 1
1 1 1
1 1 1
```


>>ones(2,3) ماتریس $n*m$ که همه درایه های آن برابر یک است. ●

ans=

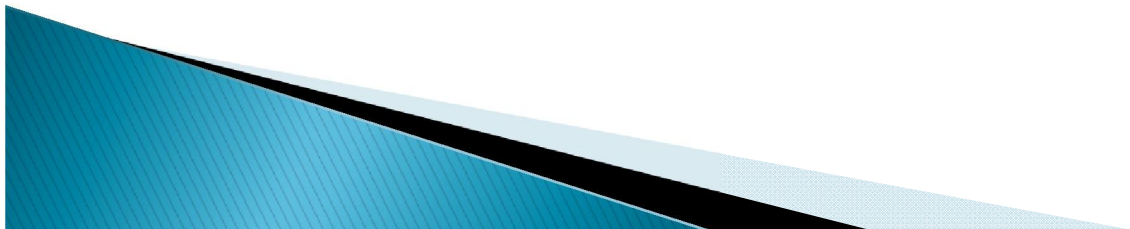
```
1 1 1
1 1 1
```

>>eye(3)

eye(n):ماتریس واحد:

ans=

```
1 0 0
0 1 0
0 0 1
```


`eye(n,m)`: ماتریس $n*m$ که درایه های روی قطر اصلی آن یک است:

```
>>eye(3,2)
```

```
ans=
```

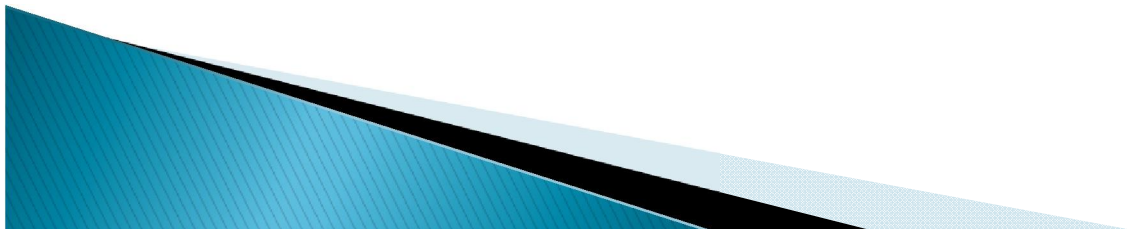
```
1 0  
0 1  
0 0
```

```
>>zeros(3)
```

```
ans=
```

```
0 0 0  
0 0 0  
0 0 0
```

`zeros(n)`: ماتریس صفر

● یک ماتریس با درایه های تصادفی بین صفر و یک ایجاد میکند:

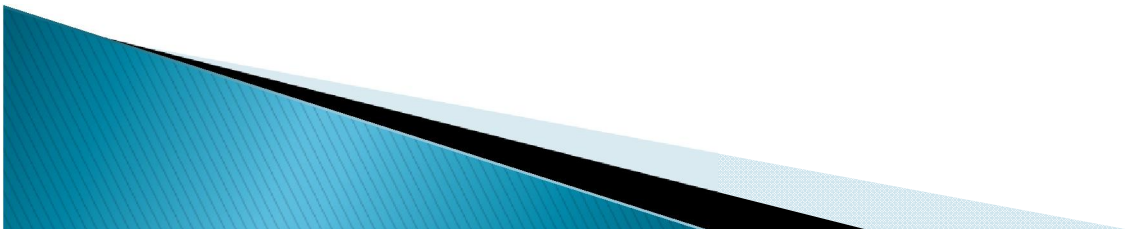
```
>>rand(2,3)
```

● اعداد 1 تا n را به صورت تصادفی در یک بردار سطری قرار میدهد

```
>>randperm(8)
```

```
ans=
```

```
2 4 1 5 8 6 3 7
```



```
>>x=[1 4 3 6 7 2 8 9]
```

```
>>length(x)
```

```
ans= 8
```

```
>>a=[1 2 3];
```

```
>>diag(a)
```

```
ans=
```

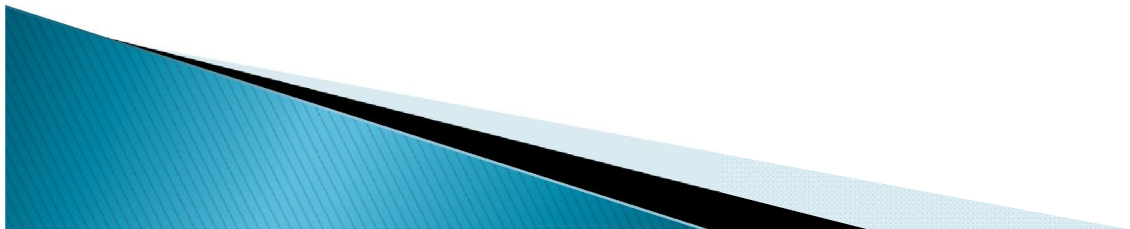
```
1 0 0
```

```
0 2 0
```

```
0 0 3
```

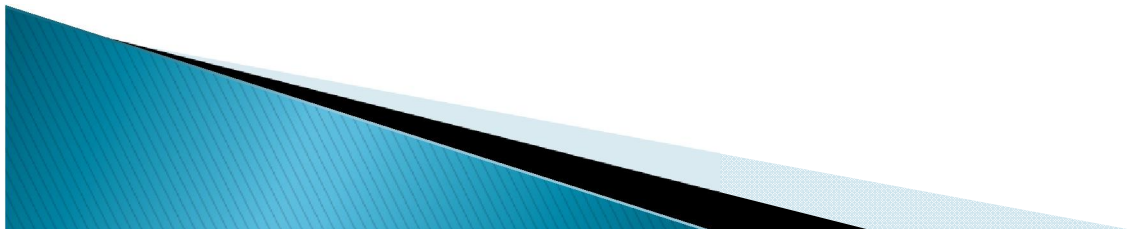
length: نشاندهنده بیشترین طول یک ماتریس یا بردار

diag: این دستور روی قطر اصلی ماتریس کار میکند.

دسترسی به عناصر یک آرایه دو بعدی

- ❖ دسترسی به عنصر i و j ماتریس A :
>>A(i,j)
- ❖ دسترسی به سطر i تا k و ستون j تا h ماتریس A :
>>A(i:k,j:h)
- ❖ دسترسی به ستون j ام:
>>A(:,j)
- ❖ دسترسی به ستونهای j تا h :
>>A(:,j:h)
- ❖ دسترسی به سطر i ام:
>>A(i,:)
- ❖ دسترسی به سطرها i تا k :
>>A(i:k,:)
- ❖ برای دسترسی به یک عنصر ماتریس از اندیس گذاری یک بعدی نیز میتوان استفاده کرد.
ایندکس به صورت ستونی شمرده میشود.

ایجاد تغییر در ماتریسها

▶ برای مقداردهی عدد n به یک عنصر i و j ماتریس A به صورت زیر عمل میشود.

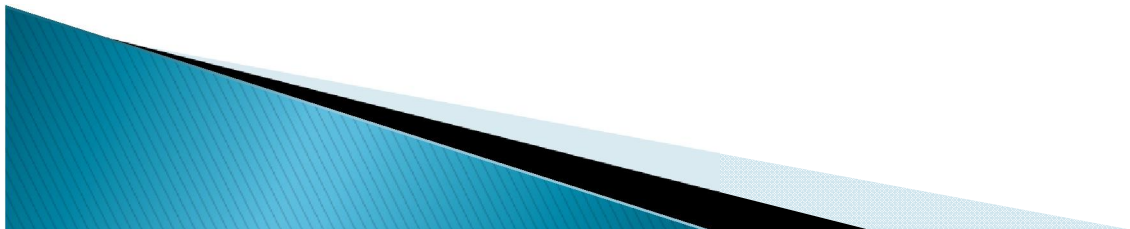
>>A(i,j)=n

>>A(i,:) = []

>>A(:,j)= []

▶ حذف سطر i ماتریس A :

▶ حذف ستون j ماتریس A :

مثال:

```
A=
```

```
  2  3  4
```

```
  6  8  9
```

```
  7  1  5
```

```
>>A(2,3)
```

```
ans=
```

```
  9
```

```
>>A(1:3,2:3)
```

```
ans=
```

```
  3  4
```

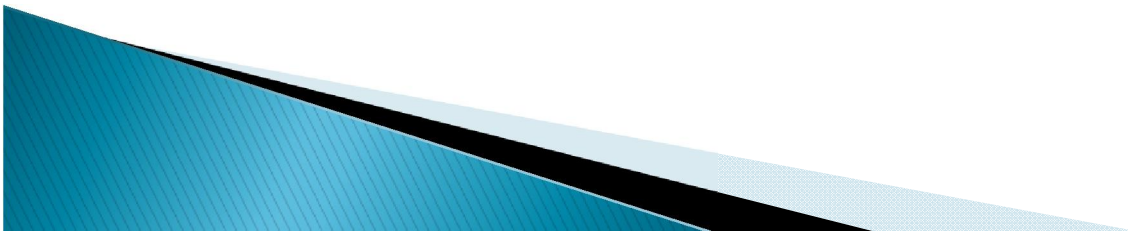
```
  8  9
```

```
  1  5
```

```
>>A(3)
```

```
ans=
```

```
7
```


مرتب کردن آرایه ها

▶ یک ماتریس A با درایه های صحیح بین 0 و 20 تولید میکنیم و سپس با استفاده از دستور $\text{sort}(A,n)$ که n مشخص کننده سطر یا ستون میباشد آن را مرتب میکنیم.

```
>>A=fix(20*rand(2*3))
```

```
A=
```

```
8 8 7
18 7 3
```

```
>> sort(A,1)
```

```
ans=
```

```
8 7 3
18 8 7
```

```
>>sort(A,2)
```

```
ans=
```

```
7 8 8
3 7 18
```

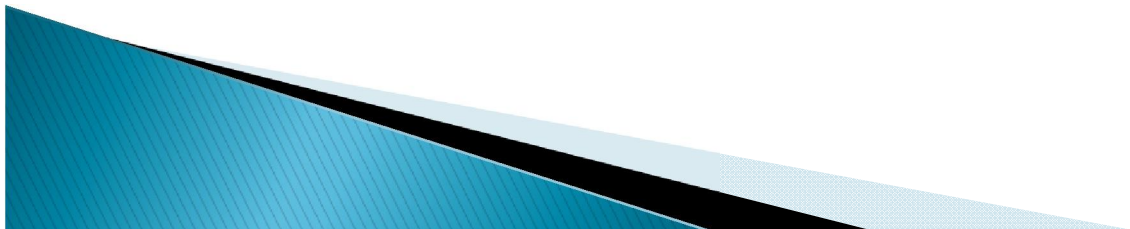

الحاق عناصر به آرایه

- ▶ الحاق عناصر $X=[1 \ 2 \ 3]$ به آرایه $Y=[X \ -5]$ ، $Y=[1 \ 2 \ 3 \ -5]$ میشود.
- ▶ اگر $X=[1 \ 2 \ 3]$ و بنویسیم $Y=[X;3 \ 4 \ 5]$ در اینصورت :

$$Y = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 4 & 5 \end{bmatrix}$$

- ▶ اگر $X=[1 \ 2 \ 3]$ و بنویسیم $Y=[X;5]$ خطا رخ میدهد.

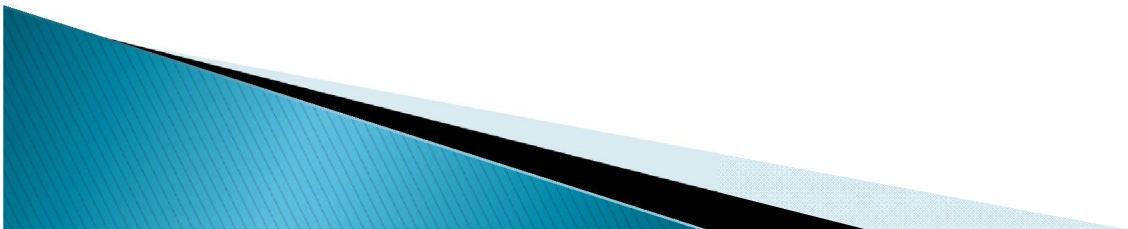
دو تابع برای الحاق عناصر

horzcat: اتصال عناصر به صورت افقی ▶

```
>>A=horzcat([1 2 3],[4 5 6])  
A=[1 2 3 4 5 6]
```

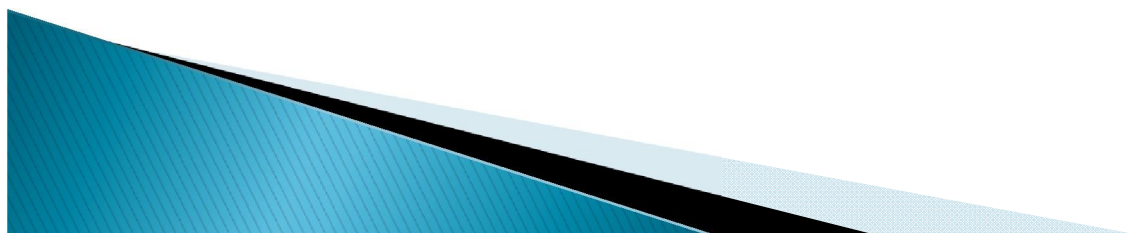
Vertcat: اتصال عناصر به صورت عمودی ▶

```
>>A=vertcat([1 2 3],[4 5 6])  
A =[1 2 3;4 5 6]
```


محاسبه مجموع و میانگین آرایه

- ▶ تابع `sum` برای محاسبه مجموع عناصر آرایه به کار میرود.
 - اگر یک بردار داشته باشیم مثلاً $x=[1\ 2\ 3]$ ، `sum(x)` مجموع عناصر آن را برمیگرداند.
 - اگر $x=[1\ 2\ 3;4\ 5\ 6]$ ، `sum(x)` مجموع عناصر هر ستون را به طور مجزا حساب میکند و $[5\ 7\ 9]$ را برمیگرداند. با نوشتن به صورت `sum(sum(x))` مجموع همه عناصر حساب میشود.
 - `sum(x,1)` معادل `sum(x)` عمل میکند.
 - `sum(x,2)` مجموع هر سطر را به طور مجزا حساب میکند. در مثال بالا $[6;15]$
- ▶ تابع `mean` برای محاسبه میانگین آرایه بکار میرود.
 - طرز نوشتن و کار با آن مشابه `sum` است. در اینجا به جای مجموع میانگین محاسبه میشود.

جستجوی مقدار در آرایه

▶ تابع `find` برای جستجوی عناصر در آرایه به کار می رود.

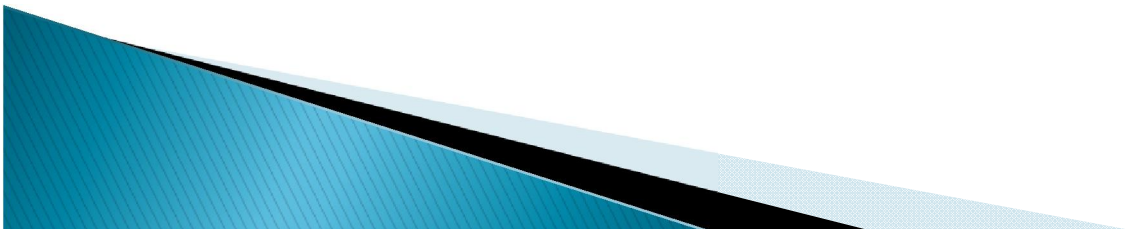
```
>>X=[1 2 3;4 5 6] ;
```

```
>>[a b]=find(x==3)
```

در این صورت $a=1$ (شماره سطر عنصر 3) و $b=3$ (شماره ستون) میشود.

```
>>X=[1 2 3;4 3 6] ;
```

در این صورت $a=1,2$ و $b=3,2$ میشود.

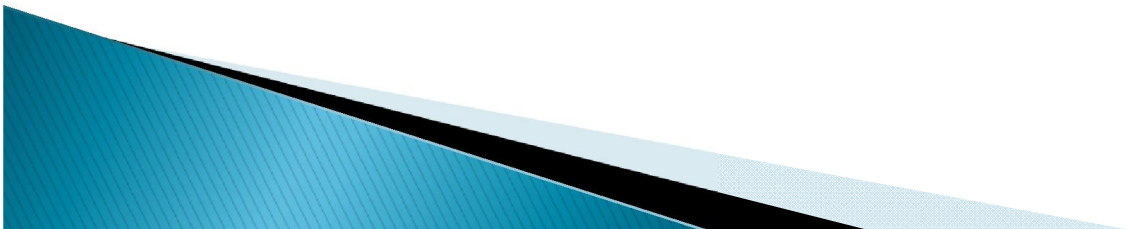

مقایسه دو ماتریس

فرض کنید x و y دو ماتریس باشند آنگاه دستور زیر برای مقایسه دو ماتریس بکار میرود:

```
>>isequal(x,y)
```

در صورتیکه دو ماتریس برابر باشند مقدار یک را برمی گرداند در غیر این صورت مقدار صفر را برمی گرداند.

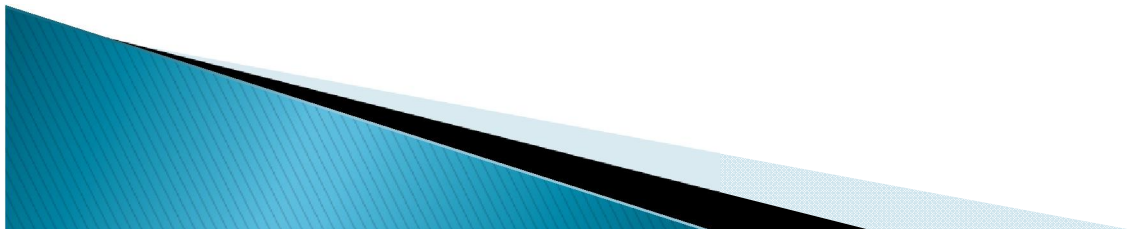

توابع ریاضی

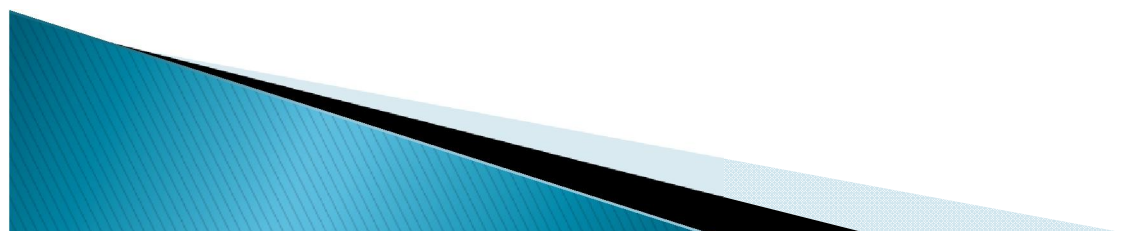
▶ نرم افزار matlab تعدادی تابع ریاضی آماده دارد که برای معرفی آنها از دستور زیر استفاده کنید.

Help elfun

باتایپ دستور فوق کلیه تابعهای ریاضی اولیه با مختصر توضیحی ارائه می شود.

توضیح	تابع
سینوس مثلثاتی	sin
سینوس (آرکومان بر حسب درجه)	sind
سینوس هیپربولیک	sinh
آرک سینوس	asin
آرک سینوسی (درجه)	asind
آرک سینوس هیپربولیک	asinh

توضیح	تابع
جزر مجموع مربعات	hypot
تابع نمایی	exp
تابع نمایی منتهای یک	expm1
لگاریتم نپیرین	log
لگاریتم عدد به اضافه یک	log1p
لگاریتم مبنای ده	log10
لگاریتم مبنای دو	log2
دو به توان یک عدد	pow2

توضیح	تابع
جزر یک عدد	sqrt
ریشه یک عدد	nthroot
نزدیک‌ترین توانی از دو	nextpow2
قدر مطلق	abs
زاویه	angle
سافت یک عدد مختلط	complex
قسمت موهومی	image
قسمت حقیقی	real
آیا عدد حقیقی است؟	isreal

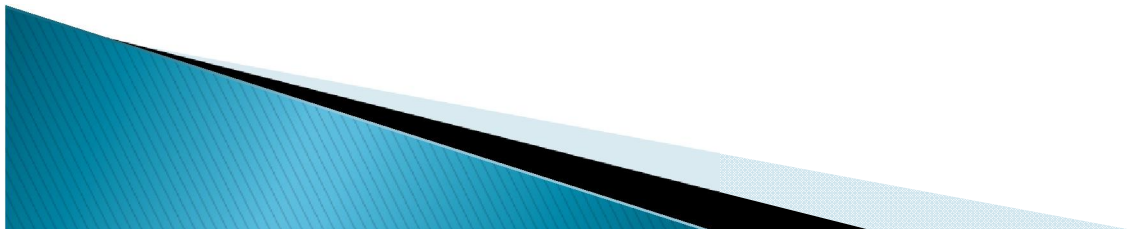

توضیحات	تابع
عدد را به سمت صفر گرد می‌کند.	fix
عدد را به سمت منهای بینهایت گرد می‌کند.	floor
عدد را به سمت مثبت بینهایت گرد می‌کند.	ceil
عدد را به سمت نزدیک‌ترین عدد صحیح گرد می‌کند.	round
مد عدد اول به عدد دوم را برمی‌گرداند.	mod
باقی مانده تقسیم دو عدد را برمی‌گرداند.	rem
علامت عدد را برمی‌گرداند.	sign

▶ نرم افزار matlab تعدادی تابع اولیه مربوط به ماتریسها دارد که برای معرفی انها از دستور زیر استفاده کنید.

`help elmat`

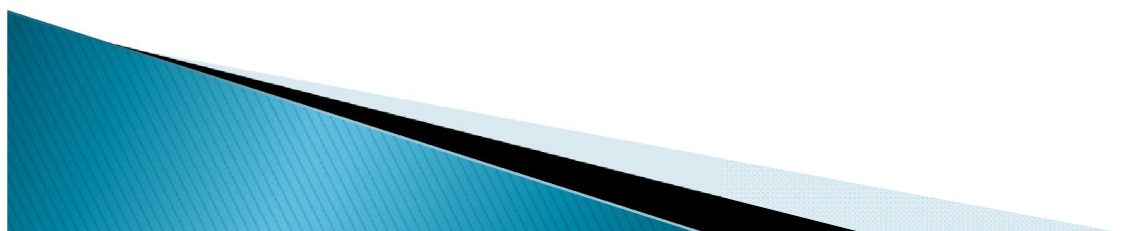

توضیحات	تابع
یک ماتریس پر از صفر تولید می‌کند.	zeros
یک ماتریس پر از یک تولید می‌کند.	ones
یک ماتریس واحد تولید می‌کند.	eye
یک ماتریس را تکرار می‌کند	repmat
ماتریس تصادفی یکنواخت استاندارد	rand
ماتریس تصادفی نرمال استاندارد	randn

توضیح	تابع
تولید اعداد با فواصل یکسان	linspace
تولید یک شبکه	meshgrid
ابعاد یک متغیر	size
طول یک متغیر	length
تعداد بعد	ndims
تعداد عناصر	numel
برای نمایش	display
آیا متغیر خالی است؟	isempty
آیا متغیر مساوی است؟	isequal

توضیح	تابع
چسباندن	cat
تغییر شکل	reshape
قطری	diag
پایین مثلثی	tril
بالا مثلثی	trilu
چرفش چپ و راست	fliplr
چرفش بالا و پایین	flipud
چرفش حول یک بعد	flipdim
چرفش ۹۰ درجه	rot90

توضیح	تابع
برای یافتن عناصر غیر صفر	find
پایان	end
چرخش دایره‌ای	circshift
اپسیلون	eps
بزرگترین عدد حقیقی	realmax
بزرگترین عدد حقیقی	realmin
تولید ماتریس هادامارد	hadamard
تولید ماتریس جادویی	magic

مثال

```
rho = (1+sqrt(5))/2
```

```
a = abs(3+4i)
```

```
a = 5*ones(3,3)
```

```
z = zeros(3,4)
```

```
i = ones(3)
```

```
n = round(10*rand(1,10))
```

```
r = randn(3)
```

```
x = -5:0.1:5
```

```
y = randn(1000,1)
```



```
b = [1 2; 3 4]
```

```
c = [b b, b+4 b-1]
```

```
c(:,2) = []
```

```
n = (0:10)'
```

```
pows = [n, n.^2, 2.^n]
```

```
x = (1:0.1:2)'
```

```
logs = [x, log10(x)]
```

```
c = [b, b; b+4 b-1]
```

```
c(1:3:4, :) = []
```

```
c(:, 1:3:4) = []
```

```
c = [b b; b+4 b-1]
```

```
c(1:2:16) = []
```

```
a = rand(3)
```

```
b = [a, zeros(3,2); zeros(2,3), eye(2)]
```


رسم نمودارهای دو بعدی

نرم افزار **Matlab** برای رسم نمودارها امکانات خوبی دارد
)>

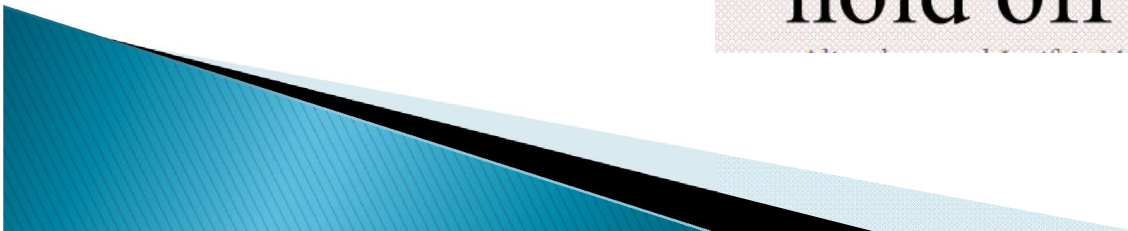
دستورات رسم منحنی به صورت زیر می باشند.

plot

xlabel

ylabel

title
grid
axis
stem
subplot
hold on
hold off

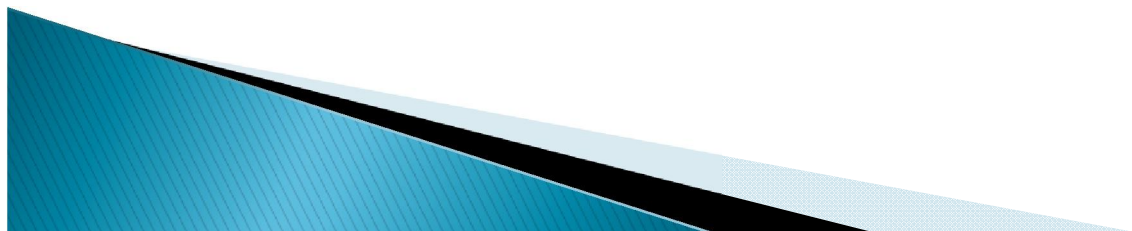

برای رسم یک نمودار دو بعدی دو حالت ممکن است داشته باشیم

- الف) ممکن است نقاط (x, y) زیادی در دسترس باشد و بخواهیم برای این نقاط نموداری را رسم کنیم.
- ب) ممکن است تابع $y=f(x)$ مشخص باشد و بخواهیم این تابع را در بازه $[a, b]$ رسم کنیم.

در هر دو حالت نقاط x ها را در یک آرایه و y ها را در آرایه ای دیگر ذخیره می نماییم و با دستور `plot` نمودار مورد نظر رسم می شود.

```
t = -pi:0.1:pi;  
y = cos(t);  
plot(t, y)
```


▶ اگر ضابطه تابع مشخص باشد می توان بدون در نظر گرفتن بازه با دستور ezplot تابع مورد نظر را رسم کرد. بایستی عبارت f داخل کوتیشن قرار گیر:

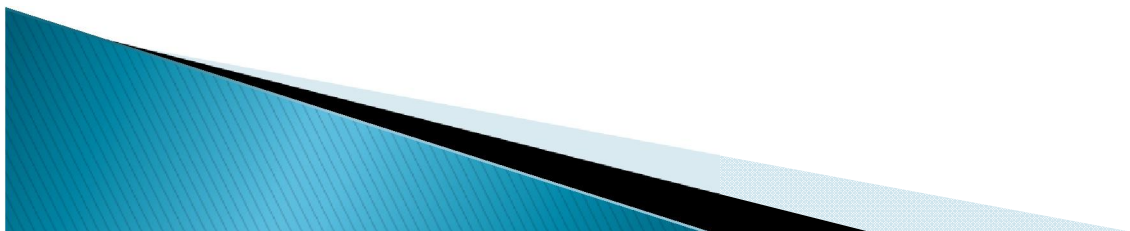
مثال:

```
ezplot('sin(x)')  
k='sin(x)'  
ezplot(k)
```

▶ اگر بخواهیم نمودار در بازه مشخصی رسم شود می نویسیم:

مثال:

```
ezplot('sin(x)',[-3,3])  
k='sin(x)'  
ezplot(k,[-3,3])
```


► وقتی از دستور plot استفاده می کنید می توان نمودار منحنی ها و توابع را با علامت جدول زیر به صورتهای مختلف رسم نمود.

کاراکتر	رنگ
B	آبی
G	سبز
R	قرمز
C	فیروزه ای
M	ارغوانی
Y	زرد
K	سیاه
W	سفید

کاراکتر	علامت
O	دایره ای
+	به شکل +
*	به شکل *
S	به صورت مربع
D	به صورت لوزی
^	به صورت مثلثی
>	به صورت مثلث رو به چپ
<	به صورت مثلث رو به راست
F	ستاره پنج پر
H	ستاره شش پر
-	به صورت خط توپر
:	نقطه چین
- .	خط نقطه
- -	خط چین

```
t = -pi:0.1:pi;
```

```
y = cos(t);
```

```
plot(t, y)
```

```
z = sin(t);
```

```
plot(t, y, t, z)
```

```
plot(t, y, '--')
```

```
plot(t, y, '+.')
```

```
plot(t, y, 's')
```

```
plot(t, y, '-g')
```

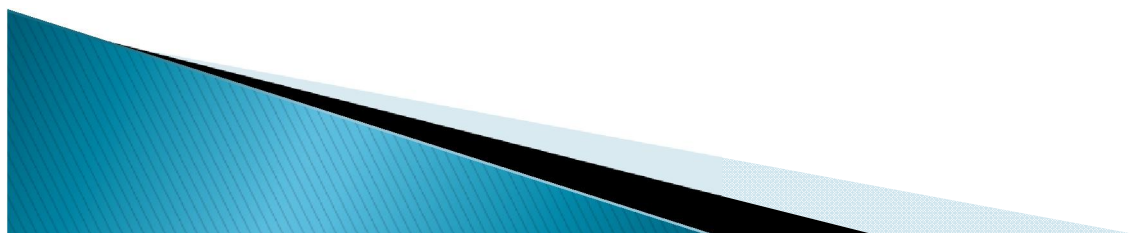
- ▶ چند منحنی را باهم می توان رسم کرد.
- ▶ نوع رسم و رنگ منحنی را می توان تنظیم نمود.
- ▶ با استفاده از دستور زیر، می توان مشخصات کامل این دستور را بررسی کرد.

help plot

- ▶ بعد از رسم منحنی می توان برای محور افقی و عمودی منحنی برچسب زد و برای منحنی یک عنوان انتخاب کرد.

```
xlabel({'first line';'second line'})
```

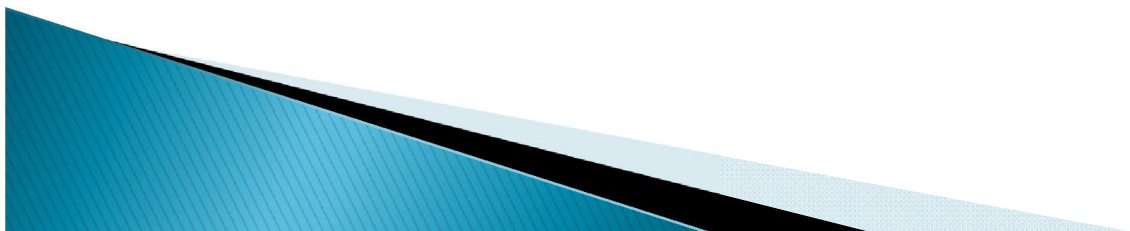
```
ylabel('George's  
Popularity','fontsize',12,'fontweight','b')
```


▶ اگر بخواهیم در بالای یک نمودار عنوان دلخواهی را درج نماییم می توان با دستور `title` این کار را انجام داد.

`title('عبارت مورد نظر')`

▶ بایستی دقت شود که دستور فوق بعد از اجرای دستور رسم نمودار باشد.

▶ بعد از رسم منحنی می توان منحنی را شبکه بندی کرد.

grid

▶ بعد از رسم منحنی با دستور axis می توان رنج تغییرات منحنی را تنظیم نمود.

axis([-2,2,1,1 0])

▶ از فرمان stem برای رسم نمودارهای گسسته استفاده می شود.

y=1:10

stem(y)

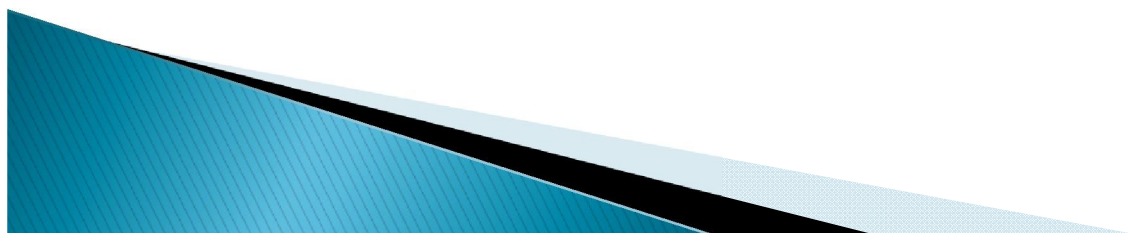
▶ از فرمان subplot برای رسم همزمان چند منحنی می توان استفاده کرد.
Subplot(n,m,k) : پنجره figure به n سطر و m ستون تقسیم می شود. و ناحیه k ام فعال است.

```
t=1:10;  
z=cos(t)  
y=t.^2;  
subplot(2,1,1)  
plot(t,z)  
subplot(2,1,2)  
plot(t,y)
```


می توان صفحه را به چهار قسمت تبدیل کرد و در هر قسمت منحنی را رسم کرد. ▶

```
subplot(221),....., subplot(222),.....  
subplot(223),....., subplot(224)
```


111

211

212

221

223

222

224

121

122

221

222

212

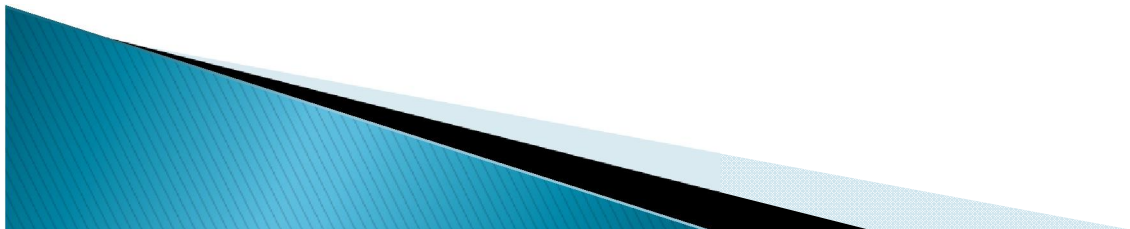
121

222

224

▶ بعد از رسم یک منحنی اگر بخواهیم منحنی بعدی روی همین محورها رسم شود کافیت بعدا از رسم اولین منحنی از فرمان **hold on** استفاده کرد.

▶ هرگاه بخواهیم از این ویژگی دیگر استفاده نکنیم باید از فرمان **hold off** استفاده کرد.

رسم نمودارهای سه بعدی

► معادله منحنی که به صورت پارامتری است با دستور `plot3` رسم می کنیم.

```
t=linspace(0,4*pi,100);  
x=sin(t);  
y=cos(t);  
plot3(x,y,t)
```

برای رسم رویه $z=f(x,y)$ (که در آن x و y متغیرهای مستقل و z متغیر وابسته می باشد) بایستی x و y را مقداردهی نمود (دستور `meshgrid`) و به ازای آن مقادیر مختلف z را به دست آورد. (دستور `mesh` یا دستور `surf`)

```
>> x=linspace(-3,3,50);  
>> y=linspace(-3,3,50);  
>> [a,b]=meshgrid(x,y);  
>> z=a.^2-b.^2;  
>> mesh(x,y,z)
```

با دستور `sphere` می توان کره به صورت سه بعدی رسم کرد. برای این کار می نویسیم `sphere(n)` لذا کره ای به مرکز مبدأ و متشکل از n صفحه در هر ردیف تشکیل می شود.

```
>> sphere(50);
```

البته می توان با دستور زیر کره ای به شعاع و مرکز دلخواه رسم کرد.

```
>> [x, y, z] = sphere(40)
```

```
>> x = 3 * x + 5
```

```
>> y = 3 * y + 6
```

```
>> z = 3 * z + 2
```

```
>> surf(x, y, z)
```

با این دستورات کره ای به مرکز $(5, 6, 2)$ و شعاع 3 با 40 صفحه تولید و رسم می شود.

► با دستور **cylinder** می توان یک استوانه به مرکز مبدا رسم نمود. برای این کار می نویسیم **Cylinder(n)** که استوانه ای به مرکز مبدا و متشکل از **n** صفحه و طول 1 رسم خواهد شد.

تمرین :

- ۱- مکعبی به ضلع 5 و مرکز مبدا مختصات به صورت سه بعدی رسم کنید . برای این کار شش صفحه را با هم در یک محور مختصات (به صورت یک گراف) به گونه ای رسم کنید که تشکیل یک مکعب بدهد .
- ۲- استوانه ای رسم کنید که در منحنی فضایی $(\cos(6t), \sin(6t), t)$ محاط شده است .

▶ تابع زیر را تایپ کنید توابع مهم داده لیست می شوند.

help datafun

توضیح	تابع
ماکزیمم	max
مینیمم	min
متوسط	mean
میانہ	median
انحراف معیار	std
واریانس	var
مرتب کردن	sort

توضیح	تابع
جمع عناصر	sum
ضرب عناصر	prod
هیستوگرام	hist
توزیع تجمعی	cumsum
توزیع تجمعی ضربی	cumprod
مشتق	diff
ضریب همبستگی	corrcoef
کوواریانس	cov

مثال

```
b = [5 1 2;3 9 4;7 6 8]
```

```
index = find(b == 6)
```

```
[r,c] = find(b == 6)
```

```
m = max(b)
```

```
m = max(max(b))
```

```
[v,r] = max(b)
```

```
min(b)
```

```
s = size(b)
```

```
d = b(2,:)
```

```
s = size(d)
```

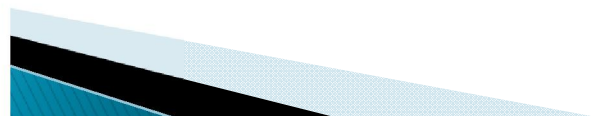
```
l = length(d)
```

```
max(size(d))
```

```
n = ndims(b)
```

```
length(size(b))
```

```
p = numel(b)
```


▶ در متلب می توان بردارهای سه بعدی نیز تعریف کرد.

```
a = [5 7 8;0 1 9; 4 3 6]
```

```
a(:,:,2) = [1 0 4;3 5 6; 9 8 7]
```

```
a(:, :, 3) = 5
```

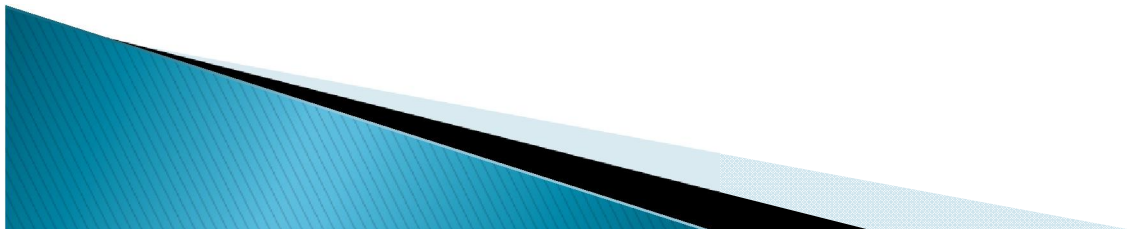
```
r = rand(4, 3, 2)
```

```
r(4, 1, 2)
```

```
r([1 3 4], 2 ,1)
```

```
r(3, :, 2)
```

```
s = size(r)
```


► برای چسباندن دو ماتریس به هم و تشکیل ماتریس جدید از دستور `cat` استفاده می شود.

```
a=[1 2;3 4];
```

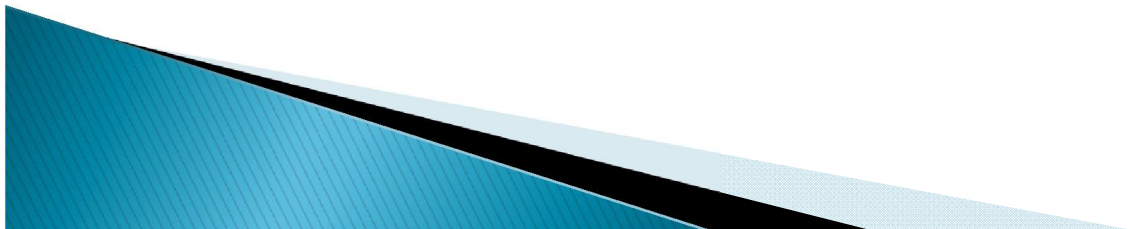
```
b=[5 6;7 8];
```

```
c=cat(1,a,b);
```

```
[a;b]
```

```
c = cat(2, a, b)
```

```
[a, b]
```


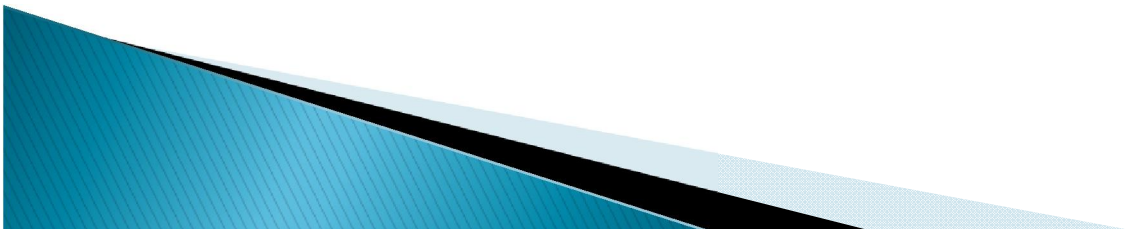
▶ در این قسمت چندین مثال جهت یادآوری مطالب گذشته ارائه می شود.

```
a = 1+2i  
b = Real(a)  
c = imag(a)
```

```
abs(a)  
angle(a)  
conj(a)  
complex(2,3)  
pow2(5)  
nextpow2(13)
```

```
log10(10)  
x = rand(1,10)  
x(4:-1:2)  
x = (0:0.1:1)*pi  
linspace(0, pi, 11)  
logspace(0, 2, 11)  
linspace(0,10,11)
```

- ▶ دستور `linspace` با سه پارامتر استفاده میشود. بین پارامتر اول و دوم به اندازه پارامتر سوم نقطه ایجاد میشود.
- ▶ دستور `logspace` با سه پارامتر استفاده میشود. بین 10 به توان پارامتر اول و 10 به توان پارامتر دوم به اندازه پارامتر سوم نقطه ایجاد میکند.
- ▶ پیش فرض تعداد نقاط `linspace` عدد 100 و `logspace` عدد 50 است.


```
b = [5:-1:1 3 8]
```

```
c = [b, 0]
```

```
d = [a(1:2:5) 1 0]
```

```
c, d
```

```
who
```

```
clear b c
```

```
2^4
```

```
a = [1 2 3]
```

```
a.^2
```

```
a.^3
```

```
a = 2:3:8
```

```
size(a)
```

```
b = [a' a' a']
```

```
size(b)
```

```
c = b(1:2:3, 1:2:3)
```

```
size(c)
```

```
d = a+b(2, :)
```

```
size(d)
```

```
w = [zeros(1, 3) ones(3,1)' 3:5']
```

```
size(w)
```

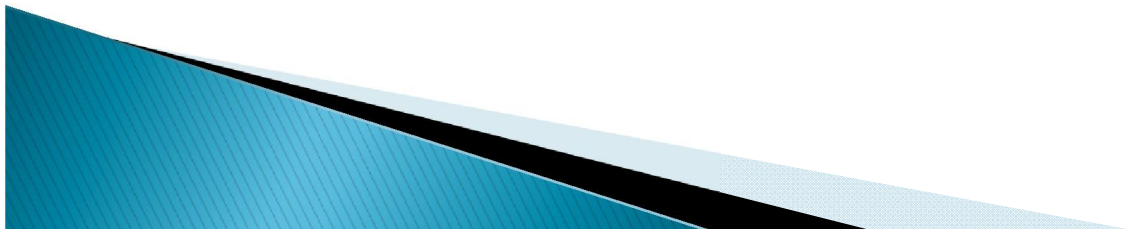
```
b([1, 3], 2) = b([3, 1], 2)
```

```
Size(b)
```

```
e = 1:-1:5
```


m - فایلها

- ▶ به جای نوشتن دستورات در پنجره `command` و اجرا شدن به صورت تک تک، می توان مجموعه ای از دستورات را در یک فایل قرار داد. به این فایل `script` یا `m file` می گوئیم.
- ▶ نحوه نوشتن `m file` : مجموعه دستورات مورد نظر را در یک ویرایشگر می نویسیم. فایل را با پسوند `.m` ذخیره میکنیم.
- ▶ `Matlab` خود یک ویرایشگر برای انجام این کار دارد که با انتخاب `file/new/script` اجرا میشود.

دستور input

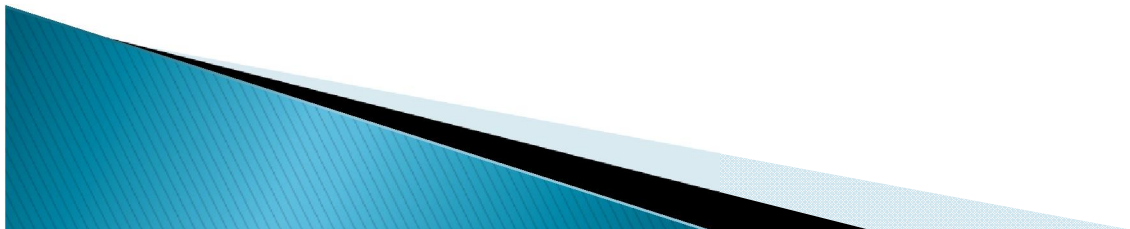
```
n=input('عبارت');
```

مثال:

```
>> a=input('enter a number:')  
enter a number:6
```

```
a =
```

```
6
```


دستور disp

disp(نام متغیر)

disp('متن')

```
>> x=[1 2 3 4 5];
```

```
>> disp(x)
```

```
    1    2    3    4    5
```

```
>> disp('ave_points');
```

```
ave_points
```

```
>> |
```

تابع بی مشخصه

Name=@(arglist)expr;

منظور از expr یک عبارت ریاضی ساده است.

```
>> f=@(x)x^2
```

```
f =
```

```
    @(x)x^2
```

```
>> f(4)
```

```
ans =
```

```
    16
```

```
>> f=@(x)x.^2
```

```
f =
```

```
    @(x)x.^2
```

```
>> f([1 2 3 4])
```

```
ans =
```

```
     1     4     9    16
```

```
>> |
```

```
>> f=@(x,y)x.^2+y.^2
```

```
f =
```

```
@(x,y)x.^2+y.^2
```

```
>> x=[1 2 3 4];
```

```
>> y=[3 4 5 6];
```

```
>> f(x,y)
```

```
ans =
```

```
10    20    34    52
```

```
>> |
```

😊 در Matlab یک سری سافت‌های مشابه سایر
زبان‌های برنامه‌نویسی وجود دارد. لیست کامل این توابع در
تابع زیر می‌باشد.

help lang

توضیحات	تابع
تابع شرطی	if
تابع شرطی	else
تابع شرطی	elseif
پایان شرط و حلقه	end
حلقه	for
حلقه	while
خروج از حلقه	break

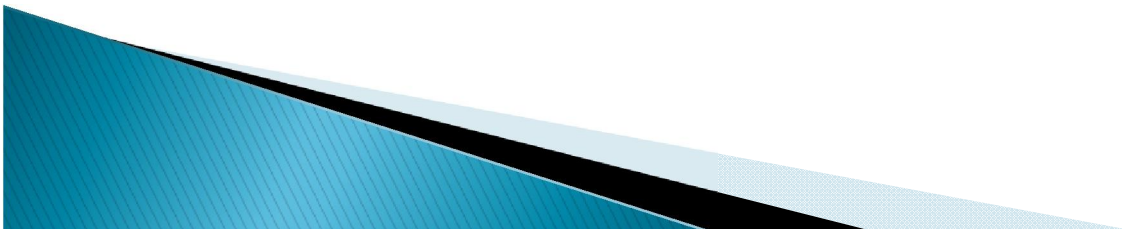
دستورات حلقه و شرط

▶ دستور for

```
for انتهای حلقه: گام حرکت: ابتدای حلقه = نام متغیر  
< یک یا چند دستور >  
end
```

```
for x=1:0.1:2  
< یک یا چند دستور >  
end
```

X از 1 تا 2 با گام 0.1 تغییر میکند.

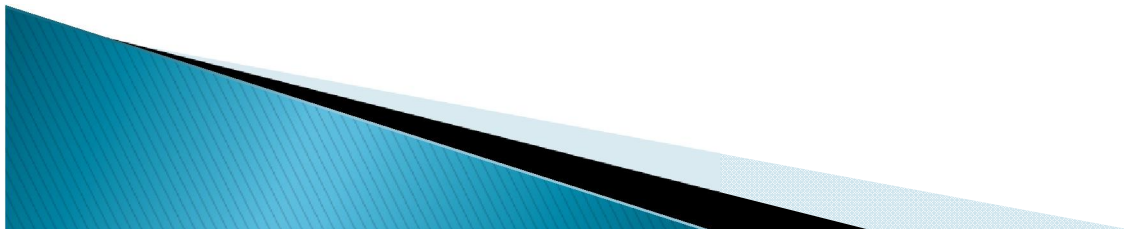

while دستور ▶

```
while شرط  
< یک یا چند دستور >  
end
```

if دستور ▶

```
if شرط  
< یک یا چند دستور >  
end
```


دستور if-else ▶

```
if شرط  
> یک یا چند دستور <  
else  
> یک یا چند دستور <  
end
```


switch دستور ▶

Switch متغیر

case 1 مقدار

< یک یا چند دستور >

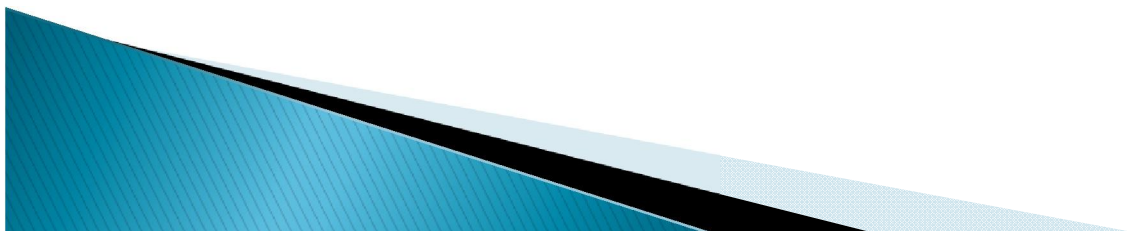
Case 2 مقدار

< یک یا چند دستور >

Otherwise

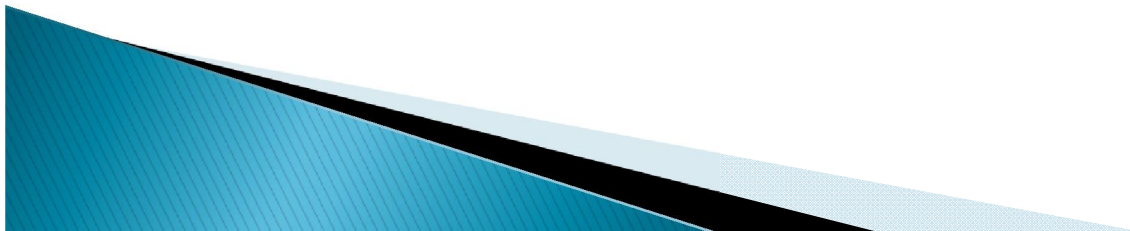
< یک یا چند دستور >

end

در مثال زیر تابع مقدار قدرمطلق ورودی x را محاسبه و در متغیر y برمی گرداند.

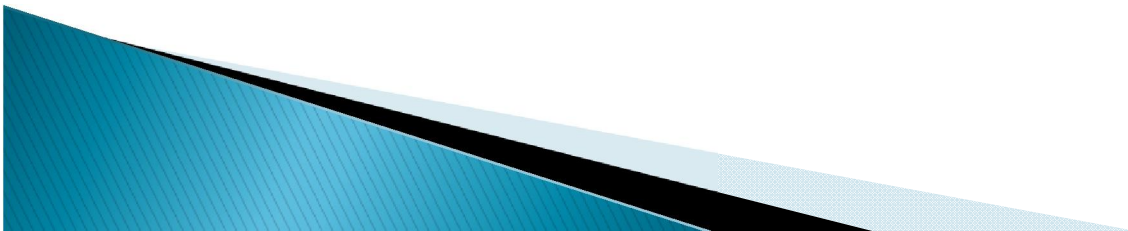
```
function y= abs(x)
if(x>0)
    y=x;
else
    y=-x;
end
```



```
function y = S(x)
%UNTITLED3 Summary of this function goes he
% Detailed explanation goes here
for i=1:length(x)
    if x(i)>0
        y(i)=x(i);
    else
        y(i)=-x(i);
    end
end
disp(y);
end
```

توسط یک حلقه مقادیر $2, 4, 8, \dots, 2^{13}$ را به عنوان عناصر یک آرایه تولید کند.

```
for i=1:13
    a(i)=2^i;
end
a
```



```
a =
```

```
Columns 1 through 9
```

```
2      4      8     16     32     64    128    256    512
```

```
Columns 10 through 13
```

```
1024   2048   4096   8192
```

```
>> a'
```

```
ans =
```

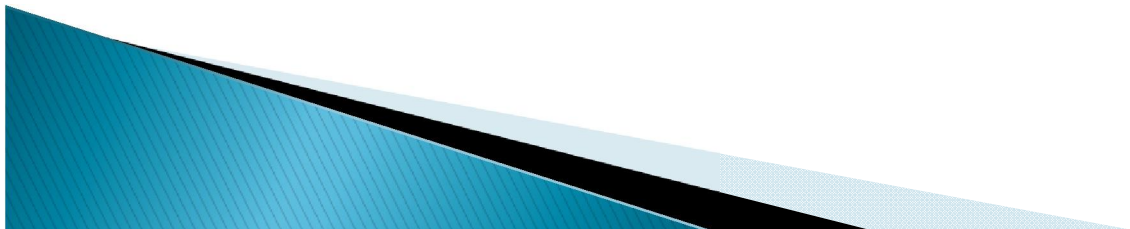
```
2
```

```
4
```

```
0
```

► برنامه ای بنویسید که به ازای m دلخواه و صحیح و مثبت که کاربر وارد میکند توابع x^2, x^4, \dots, x^{2m} در یک محور مختصات رسم شود.

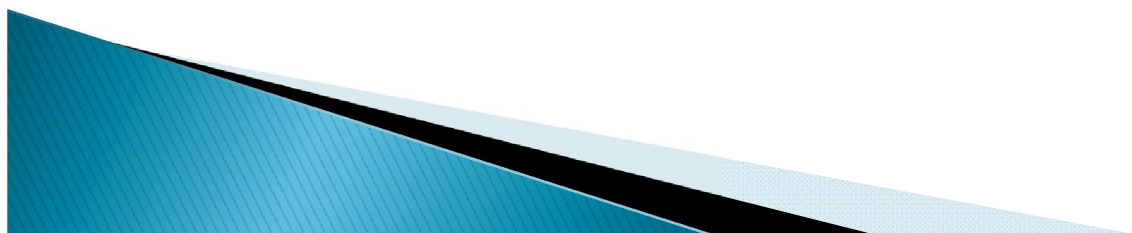
```
X=linspace(-3,3,100)
```



```
Untitled.m  x  HarmonySearch.m  x  S.m  x  exam2.m  x
1  function [ y ] = exam2 ( m, x)
2  for i=1:2*m
3      y= x.^(2*i);
4      disp(y);
5      plot(x,y);
6      hold on
7  end
8
9
10 end
```

😊 نرم افزار **Matlab** دستوراتی درباره عملیات رابطه‌ای دارد. لیست این توابع در دستور زیر است که در ادامه این توابع بررسی می‌شوند.

`help relop`

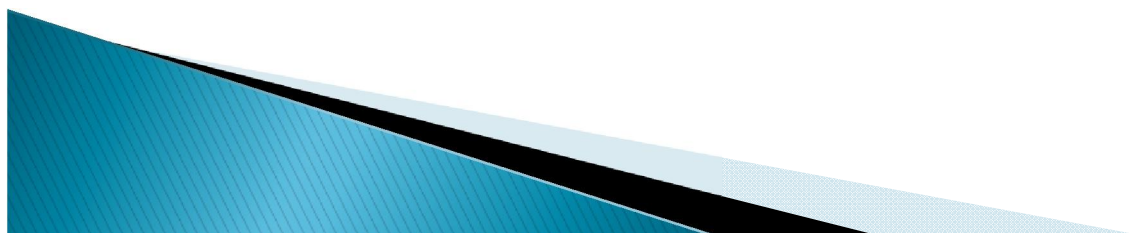
عملگرهای مقایسه ای

\sim (نامساوی) $==$ (مساوی) $<=$ $>=$ $<$ $>$
 \sim (نقیض) $\&$ (و منطقی) $|$ (یا منطقی)

مثال:

```
X=4;  
Y=5;  
if(x==4 & y==2)  
Z=1;  
else  
Z=4;  
end
```

Z برابر 4 خواهد شد.

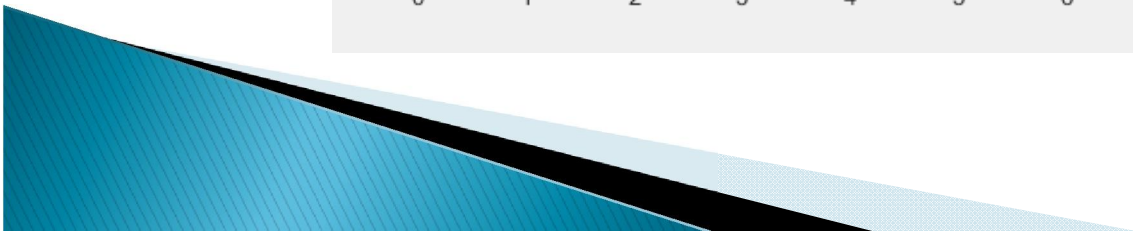
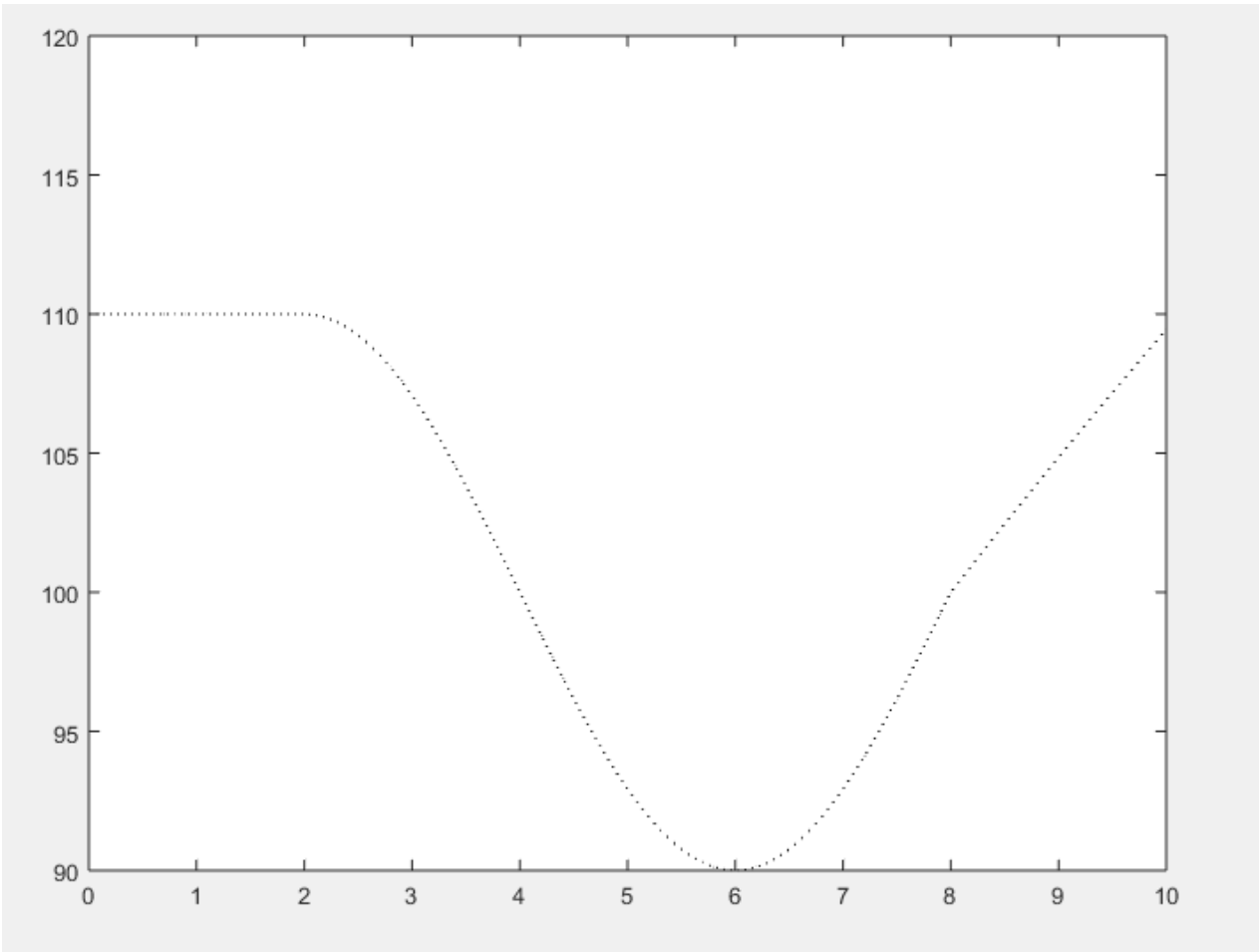

تابع f را در بازه $[0, 10]$ را رسم کنید.

$$f(x) = \begin{cases} 20\sqrt{2x} + 20 & x \geq 8 \\ 10 \sin\left(\frac{\pi x}{4}\right) + 100 & 2 < x < 8 \\ 110 & x \leq 2 \end{cases}$$

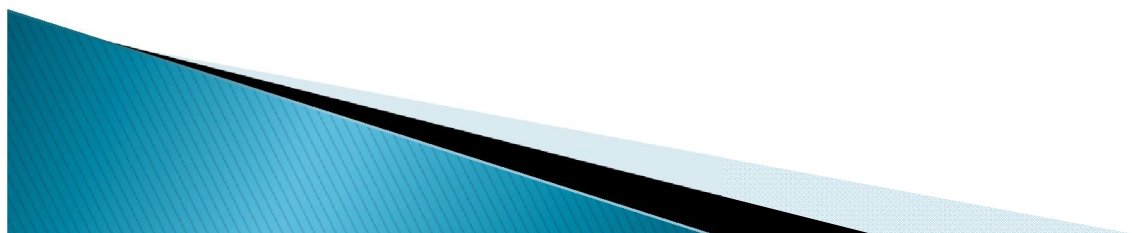


```
Editor - C:\Users\top co\Documents\MATLAB\Untitled.m
Untitled.m x HarmonySearch.m x S.m x Untitled2 x exam2.m
1 - x1=linspace(0,2,21);
2 - x2=linspace(2,8,61);
3 - x3=linspace(8,18,21);
4 - X=[x1,x2,x3];
5 - for i=1:length(X)
6 -     if X(i)<=2
7 -         Y(i)=110;
8 -     elseif X(i)>=8
9 -         Y(i)=20*sqrt(2*X(i))+20;
10 -        else Y(i)=10*sin(pi*X(i)/4)+100;
11 -     end
12 - end
13 - plot(X,Y,':k')
14 - axis([0 10 90 120])
15
16
```

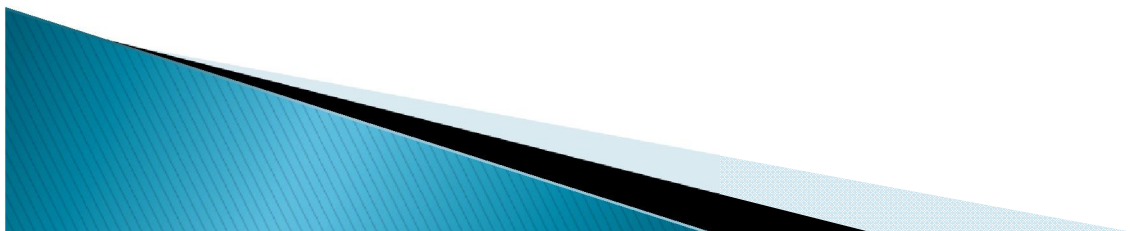

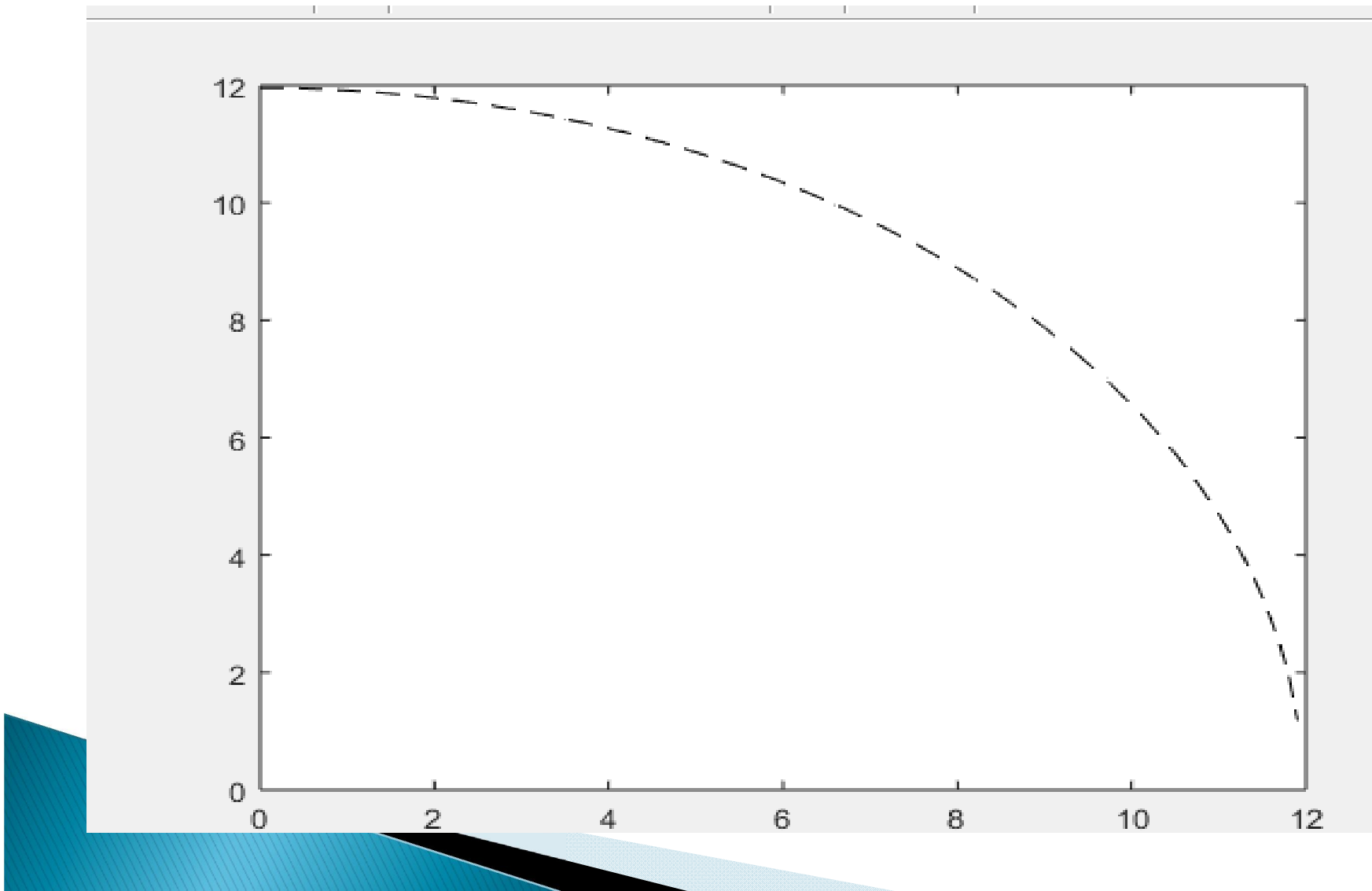
مثال. تابع f را در بازه $[0, \infty]$ بر روی نمودار اعداد حقیقی رسم کنید.

$$f(x) = \sqrt{143 - x^2}$$

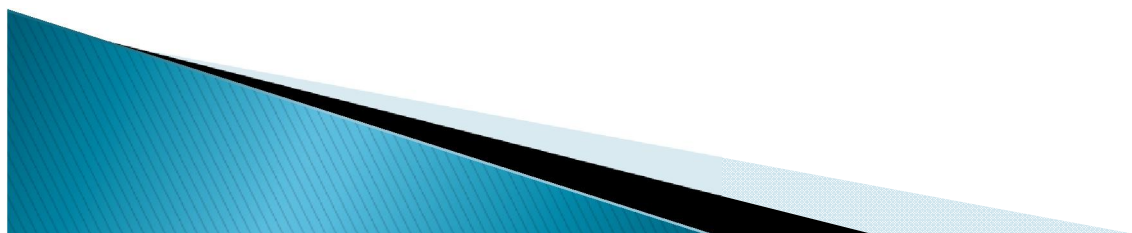


```
1 -     n=0;
2 -     for x=0:0.1:20
3 -         if (143-x^2)>0
4 -             n=n+1;
5 -             Y(n)=sqrt(143-x^2);
6 -             X(n)=x;
7 -         else
8 -             break
9 -         end
10 -     end
11 -     plot(X,Y,'--k')
```

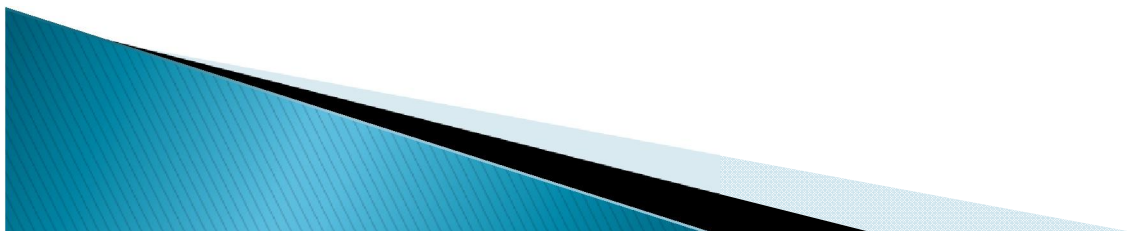

مثال. تعیین کنید چه تعداد جمله نیاز است تا مجموع سری $\{k^2 - 7k, k = 1, 2, 3, \dots\}$ از 100000 بیشتر شود.


```
1 - k=0;
2 - S=0;
3 - while S<100000
4 -     k=k+1;
5 -     S=S+(k^2+7*k);
6 - end
7 - disp('The requires sentences to exceed 100000 is===>')
8 - disp(k)
9 - disp('The summation is ===>')
10 - disp(S)
```


The requires sentences to exceed 100000 is \implies

64

The summation is \implies

104000

مثال

اعداد اول بین 2 تا 10000 را پیدا کنید.

```
1 - N=[];
2 - for n=2:10000
3 -     k=0;
4 -     for i=2:fix(sqrt(n))
5 -         if rem(n,i)==0
6 -             k=k+1;
7 -             break
8 -         end
9 -     end
10 -     if k==1
11 -         continue
12 -     else
13 -         N=[N n];
14 -     end
15 - end
16 - disp(N);
17
18
```

مثال

```
tf = [30 40 50 60 70]>40
```

```
a = [2.5 6.7 9.2 inf 4.8 NaN];
```

```
b = isfinite(a)
```

```
c = islogical(a)
```

```
d = islogical(b)
```

```
x = -3:3
```

```
tf = logical(x)
```

```
x = randperm(12)
```

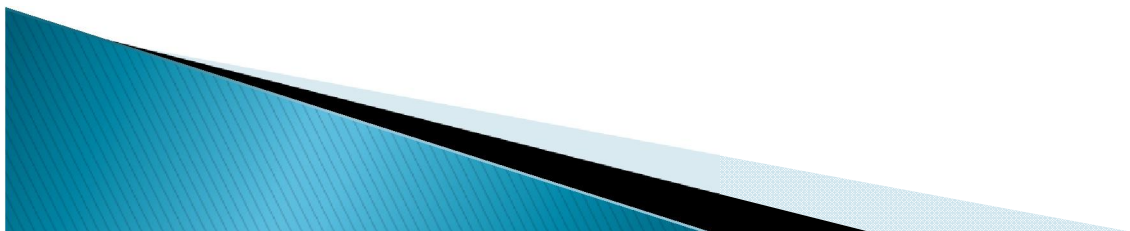
```
x = reshape(x,3,4)
```

```
tf = (x <= 5)
```

```
whos tf, x
```



```
c = [true false]
a = [1 2 3;4 5 6;7 8 9];
b = rem(a,2) ~= 1
a(b)
clear
a = 0;
c = a&b
```


دستورات ورودی و خروجی

▶ دستور `input` برای گرفتن ورودی از کاربر به کار می رود:

```
X=input('enter a number');
```

در اجرا، ابتدا پیغام `enter a number` چاپ میشود. سپس منتظر می ماند تا کاربر عدد یا ماتریسی وارد کند. این عدد یا ماتریس در `X` قرار میگیرد.

▶ تابع `disp` برای چاپ پیغام یا مقدار متغیر به کار می رود.

```
disp('hello')
```

پیغام `hello` را چاپ می کند.

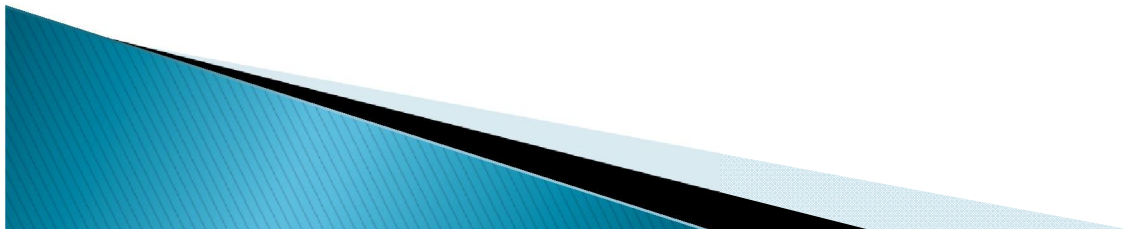
```
x=[3 4;5 6]
```

```
disp(x)
```

مقدار متغیر `x` را چاپ می کند.

```
disp('the value='), disp(x)
```

با استفاده از علامت `,` می توان چند دستور را باهم در پنجره `command` اجرا کرد.

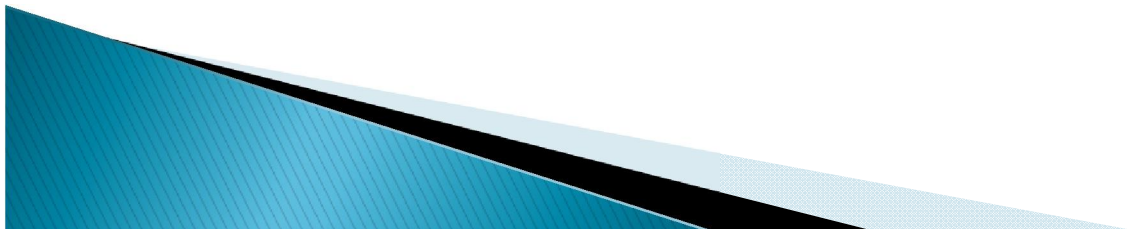

► برای اندازه گیری مدت زمان اجرای یک برنامه از دو دستور tic و toc استفاده می شود.

tic

برنامه مورد نظر

toc

چندجمله ایها

▶ چندجمله ایها، توابعی به صورت زیر میباشند:

$$f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$$

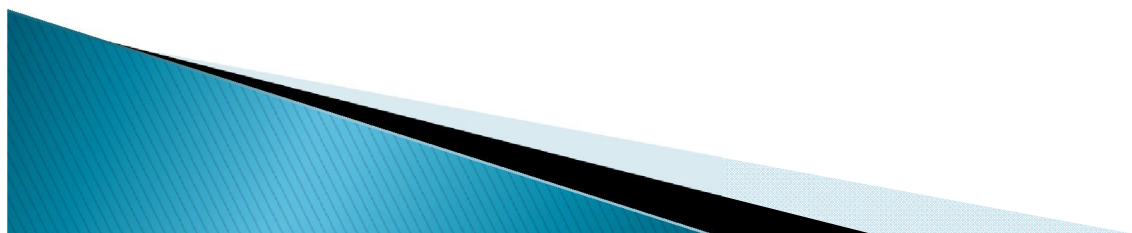
که در متلب با استفاده از بردار سطری بیان میشوندکه عناصر آنها ضرایب زیر میباشد.

$$a_n, a_{n-1}, \dots, a_1, a_0$$

مثال:

$$[2 \quad -4 \quad 10]$$

$$2x^2 - 4x + 10$$

ریشه های چندجمله ای

▶ از دستور roots استفاده میکنیم.

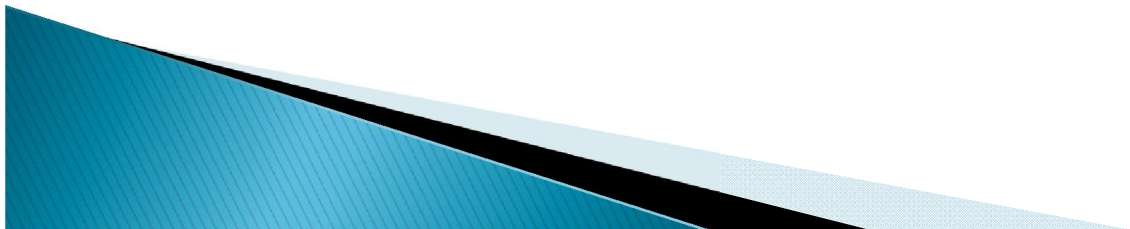
```
>> p=[4 10 -8];
```

```
>> r=roots(p)
```

```
r =
```

```
   -3.1375
```

```
    0.6375
```



```
>> r=roots([4 10 -8])
```

```
r =
```

```
    -3.1375
```

```
     0.6375
```

```
>> |
```

```
<
```

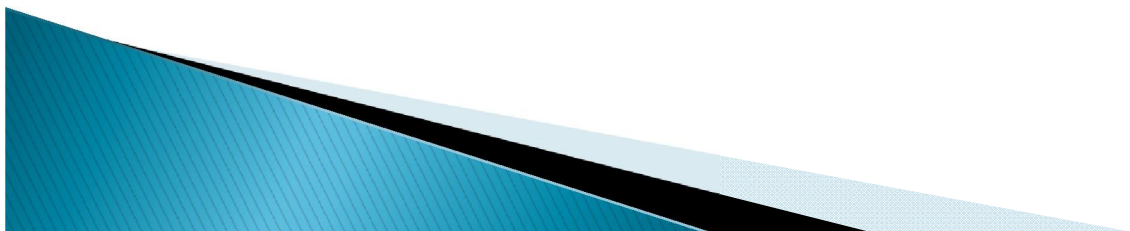

دو ریشه مختلط دارد:

```
>> a=[1 2 3];  
>> r=roots(a)
```

```
r =
```

```
-1.0000 + 1.4142i  
-1.0000 - 1.4142i
```


با دانستن ریشه های معادله میتوان ضرایب چندجمله ای مربوطه را محاسبه نمایید.

```
r =
```

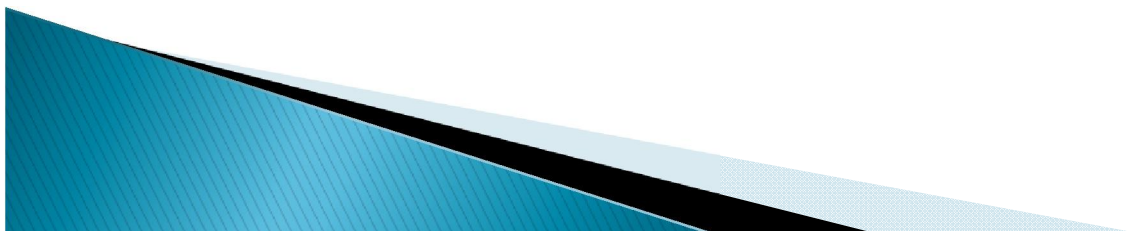
```
-1.0000 + 1.4142i
```

```
-1.0000 - 1.4142i
```

```
>> poly(r)
```

```
ans =
```

```
1.0000    2.0000    3.0000
```


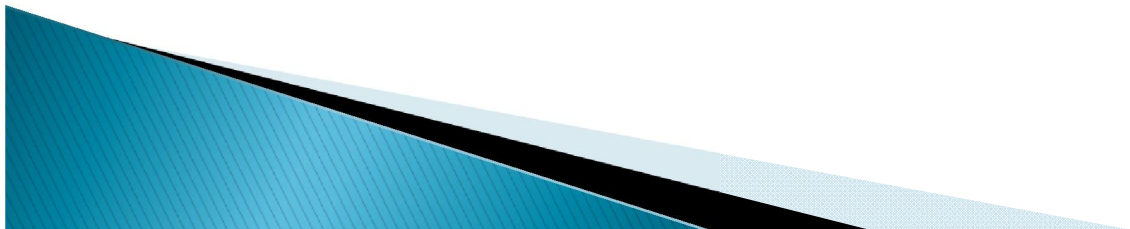
محاسبه مقدار یک چندجمله ای

```
>> p=[1 0 -2 4];
```

```
>> polyval(p, 5)
```

```
ans =
```

```
119
```


ضرب و تقسیم چندجمله ایها

برای ضرب چندجمله ای a و b از دستور $c = \text{conv}(a,b)$ و برای a/b از دستور $[q,r] = \text{deconv}(a,b)$ استفاده میکنیم.

```
>> a=[1 1 1];  
>> b=[1 -1];  
>> c=conv(a,b)  
  
c =  
  
    1     0     0    -1  
  
>> [q r]=deconv(a,b)  
  
q =  
  
    1     2  
  
r =  
  
    0     0     3  
  
>> |
```

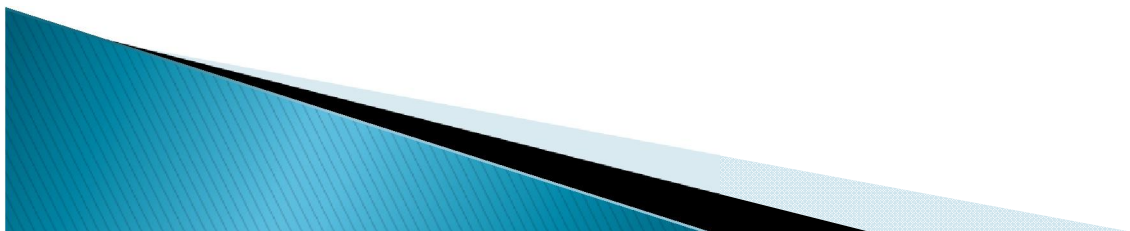
مشتق چندجمله ای

```
>> a=[1 1 1];
```

```
>> c=polyder(a)
```

```
c =
```

```
2 1
```


مشتق حاصلضرب دو چندجمله ای

```
>> a=[1 1 1];
```

```
>> b=[1 -1];
```

```
>> c=polyder(a,b)
```

```
c =
```

```
3 0 0
```


در صورتیکه تعداد آرگومانهای خروجی تابع `polyder` برابر 2 باشد، تابع مشتق تقسیم دو چندجمله ای (a/b) را تعیین می نماید:

```
>> a=[1 1 1];  
>> b=[1 -1];  
>> [q,p]=polyder(a,b)
```

q =

```
1 -2 -2
```

p =

```
1 -2 1
```


برازش منحنی چندجمله ای

```
>> x=[1 2 3 4 5];
```

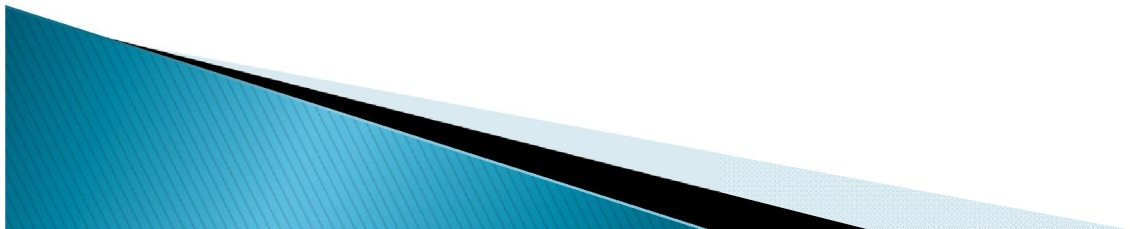
```
>> y=[5.5 43.1 128 290.7 498.4];
```

دستور زیر ضرایب بهترین چندجمله ای درجه 3 را محاسبه میکند که از بین نقاط فوق میگذرد.

```
>> p=polyfit(x,y,3)
```

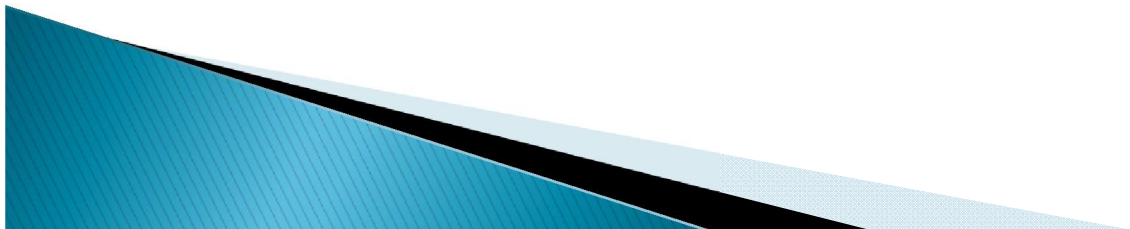
```
p =
```

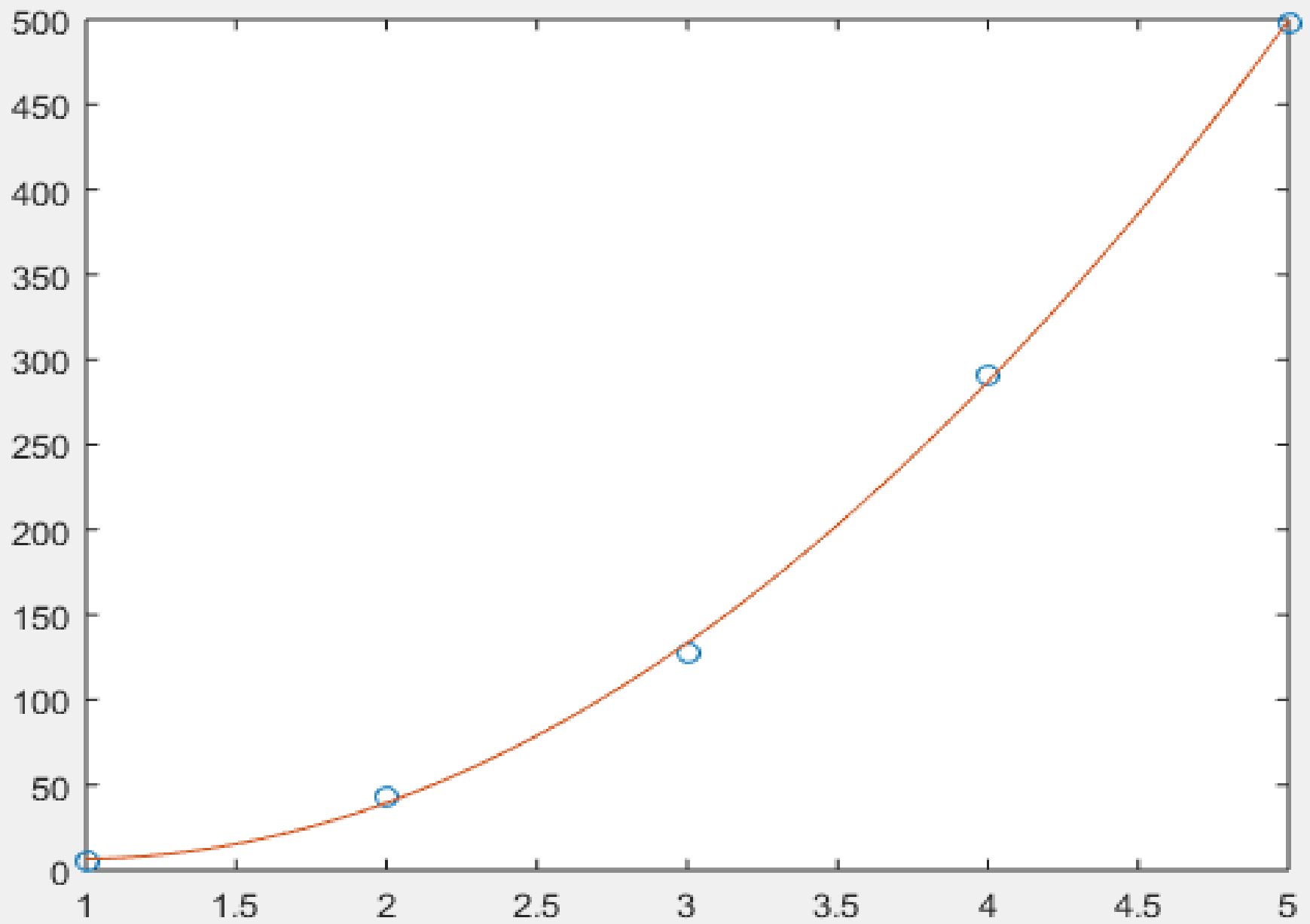
```
-0.1917    31.5821   -60.3262    35.3400
```


► حال میتوانید برای مقایسه منحنی محاسبه شده و داده های اولیه را در یک نمودار رسم کنید:

```
>> x1=1:.1:5;  
>> y1=polyval(p,x1);  
>> plot(x,y,'o',x1,y1)  
>>
```


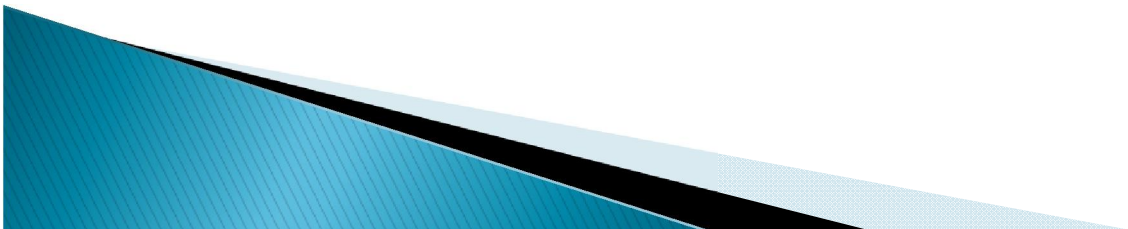

مثال

برای چندجمله ای $f(x) = x^5 - 12.1x^4 + 40.59x^3 - 17.015x^2 - 71.95x + 35.88$

الف) $f(9)$ را محاسبه کند.

ب) چندجمله ای را به ازای $-1.5 \leq x \leq 6.7$ رسم کنید.


```
>> p=[1 -12.1 40.59 -17.015 -71.95 35.88];
```

```
>> polyval(p, 9)
```

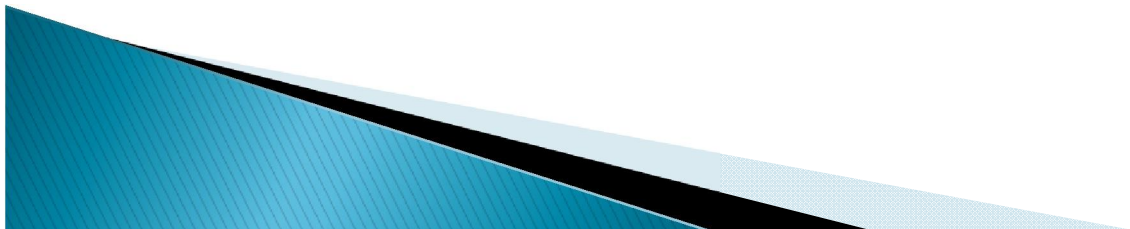
```
ans =
```

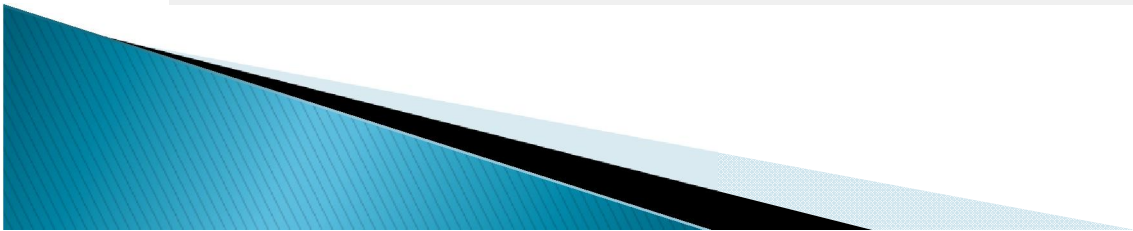
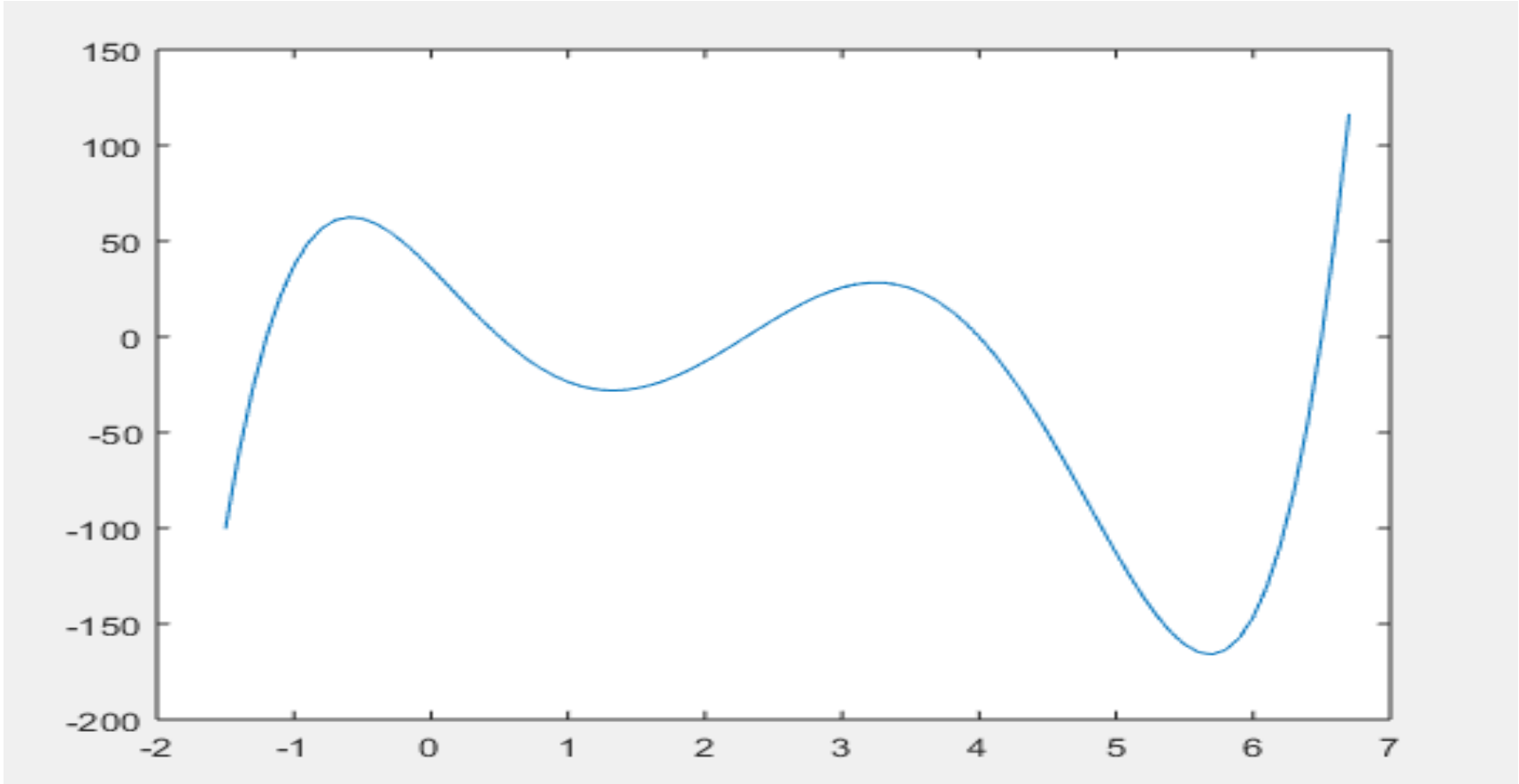
```
7.2611e+03
```

```
>> x=-1.5:.1:6.7;
```

```
>> y=polyval(p, x);
```

```
>> plot(x, y)
```


توابع سمبولیک

▶ به وسیله دستور زیر پارامترهای مورد استفاده در توابع را تعریف میکنیم.

```
syms x y z
```

حال میتوانیم تابع مورد نظر را تعریف کنیم.

$$Y = x^2 + \sin(z)$$


```
>> syms x y z
>> y=x^2+sin(z)

y =

x^2 + sin(z)

>> x=2; z=pi/2;
>> eval(y)
```

```
>> clear
>> syms x
>> y=x^2

y =

x^2

>> limit(y, 2)

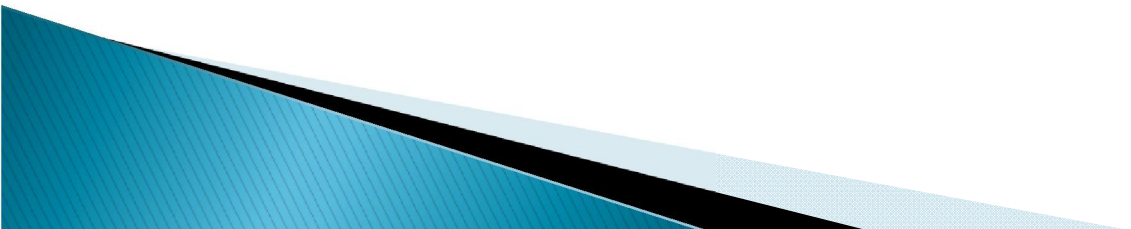
ans =

4
```

```
>> diff(y)
```

```
ans =
```

```
2*x
```



```
>> diff(y,2,'x')
```

```
ans =
```

```
2
```

```
>> syms x y z
>> y=x^2+z^2

y =

x^2 + z^2

>> diff(y, z)

ans =

2

>> diff(y, z)

ans =

2*z

>> diff(y, 'x')

ans =

2*x

>> |
```



```
>> int(y, 'x')
```

```
ans =
```

```
 $x^3/3 + x*z^2$ 
```

```
>> int(y, 'z')
```

```
ans =
```

```
 $x^2*z + z^3/3$ 
```

```
>> int(int(y, 'z'), 'x')
```

```
ans =
```

```
 $(x*z*(x^2 + z^2))/3$ 
```

```
>> int(y, 'x', 1, 6)
```

```
ans =
```

```
5*z^2 + 215/3
```

```
>> |
```



```
>>> syms x y f g
```

```
>>> f=x^2
```

```
f =
```

```
x^2
```

```
>>> g=2*x+5
```

```
g =
```

```
2*x + 5
```

```
>>> compose(f,g)
```

```
ans =
```

```
(2*x + 5)^2
```

```
>>> compose(g,f)
```

```
ans =
```

```
2*x^2 + 5
```

```
>>>
```

```
>> y=sin(x)
```

```
y =
```

```
sin(x)
```

```
>> finverse(y)
```

```
ans =
```

```
asin(x)
```

```
>> |
```

```
>> y=x^2
```

```
y =
```

```
x^2
```

```
>> finverse(y)
```

```
ans =
```

```
x^(1/2)
```

```
>> |
```


مثال

عبارت $z = x^{10} - y^{10}$ به صورت سیمبولیک تعریف کنید و آنرا به صورت حاصلضرب عبارات جبری بنویسید.

```
>> syms x y z  
>> z=x^10-y^10
```

```
z =
```

```
x^10 - y^10
```

```
>> u=factor(z)
```

```
u =
```

```
[ x - y, x + y, x^4 + x^3*y + x^2*y^2 + x*y^3 + y^4, x^4 - x^3*y + x^2*y^2 - x*y^3 + y^4]
```

مثال

عبارات جبری $w = \sin(x-y)$ و $z = (x-y)^3$ را به صورت سمبولیک تعریف کنید و آنها را بسط دهید.

```
>> syms x y z
>> z=(x-y)^3;
>> w=sin(x-y);
>> z1=expand(z)

z1 =

x^3 - 3*x^2*y + 3*x*y^2 - y^3

>> w1=expand(w)

w1 =

cos(y)*sin(x) - cos(x)*sin(y)
```

مشتق عبارت سمبولیک زیر را نسبت به x و y و a به دست آورید. $z = x^5 y^3 + x^3 y^5 + axy$

```
>> syms x y z a
>> z=x^5*y^3+x^3*y^5+a*x*y

z =

x^5*y^3 + x^3*y^5 + a*x*y

>> zx=diff(z,x);
>> disp(zx)
5*x^4*y^3 + 3*x^2*y^5 + a*y

>> zy=diff(z,y)

zy =

3*x^5*y^2 + 5*x^3*y^4 + a*x

>> za=diff(z,a)

za =
```


تمرین

▶ مشتق دوم و سوم عبارت قبل رانسبت به x به دست آورید.

```
>> syms x y z a
>> z=x^5*y^3+x^3*y^5+a*x*y;
>> zx1=diff(z,x,2)

zx1 =

20*x^3*y^3 + 6*x*y^5

>> zx2=diff(z,x,3)

zx2 =

60*x^2*y^3 + 6*y^5
```

- ▶ عبارت جبری زیر را در نظر بگیرید. مقدار X را به گونه ای پیدا کنید که f برابر 0 شود. مقدار C را به گونه ای پیدا کنید که f برابر 0 شود.

```
>> syms a b x y c
>> f=a*x^2+b*x+c;
>> X=solve(f,x)

X =

-(b + (b^2 - 4*a*c)^(1/2))/(2*a)
-(b - (b^2 - 4*a*c)^(1/2))/(2*a)

>> X=solve(f,c)

X =

-a*x^2 - b*x
```

ریشه های حقیقی معادله را تعیین کنید. $x^3 + x^2 + x + 1 = 0$

```
>> syms x
>> f=x^3+x^2+x+1

f =

x^3 + x^2 + x + 1

>> c=solve(f,x)

c =

-1
-1i
1i
```

مثال

$$\begin{cases} x^2 y^2 - xy = 6 \\ x^2 y + xy^2 = 12 \end{cases}$$

دستگاه معادلات جبری زیر را حل کنید.

```
>> syms x y
>> f1=x^2*y+x*y^2-12;
>> f2=x^2*y^2-x*y-6;
>> root=solve(f1,f2);
>> disp(root)
    x: [4x1 sym]
    y: [4x1 sym]

>> X=root.x;
>> Y=root.y;
>> disp([X Y])
[  11^(1/2) - 3, - 11^(1/2) - 3]
[ - 11^(1/2) - 3,  11^(1/2) - 3]
[                3,          1]
[                1,          3]

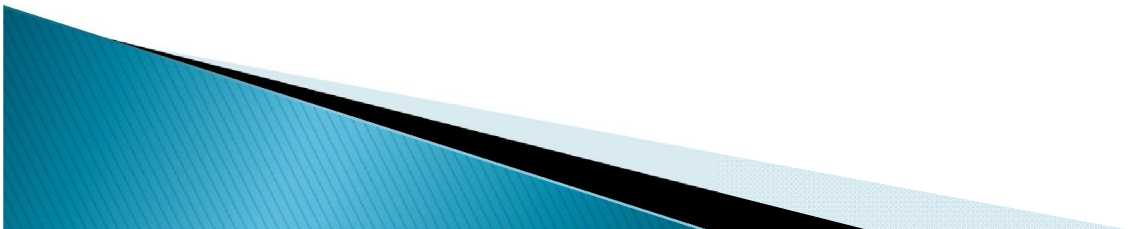
>>
```

ترسیم عبارات سیمبولیک $y=f(x)$

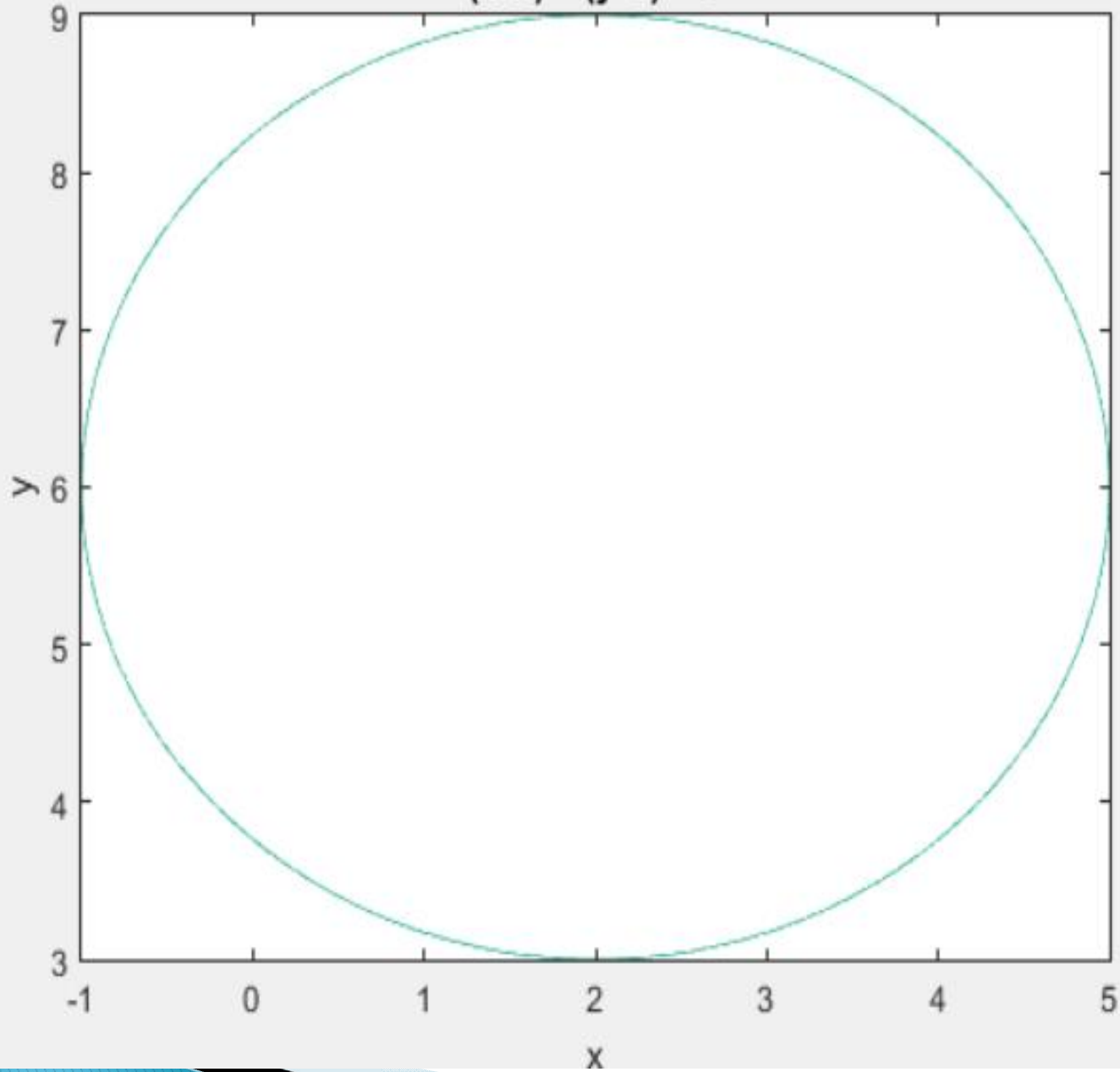
`ezplot(f, [x_min, x_max, y_min, y_max])`

دایره ای به شعاع 3 در نقطه $[2,6]$ به عنان مرکز ایجاد کنید.

```
>> ezplot(' (x-2)^2+(y-6)^2=9', [-1,5,3,9])  
>> |
```


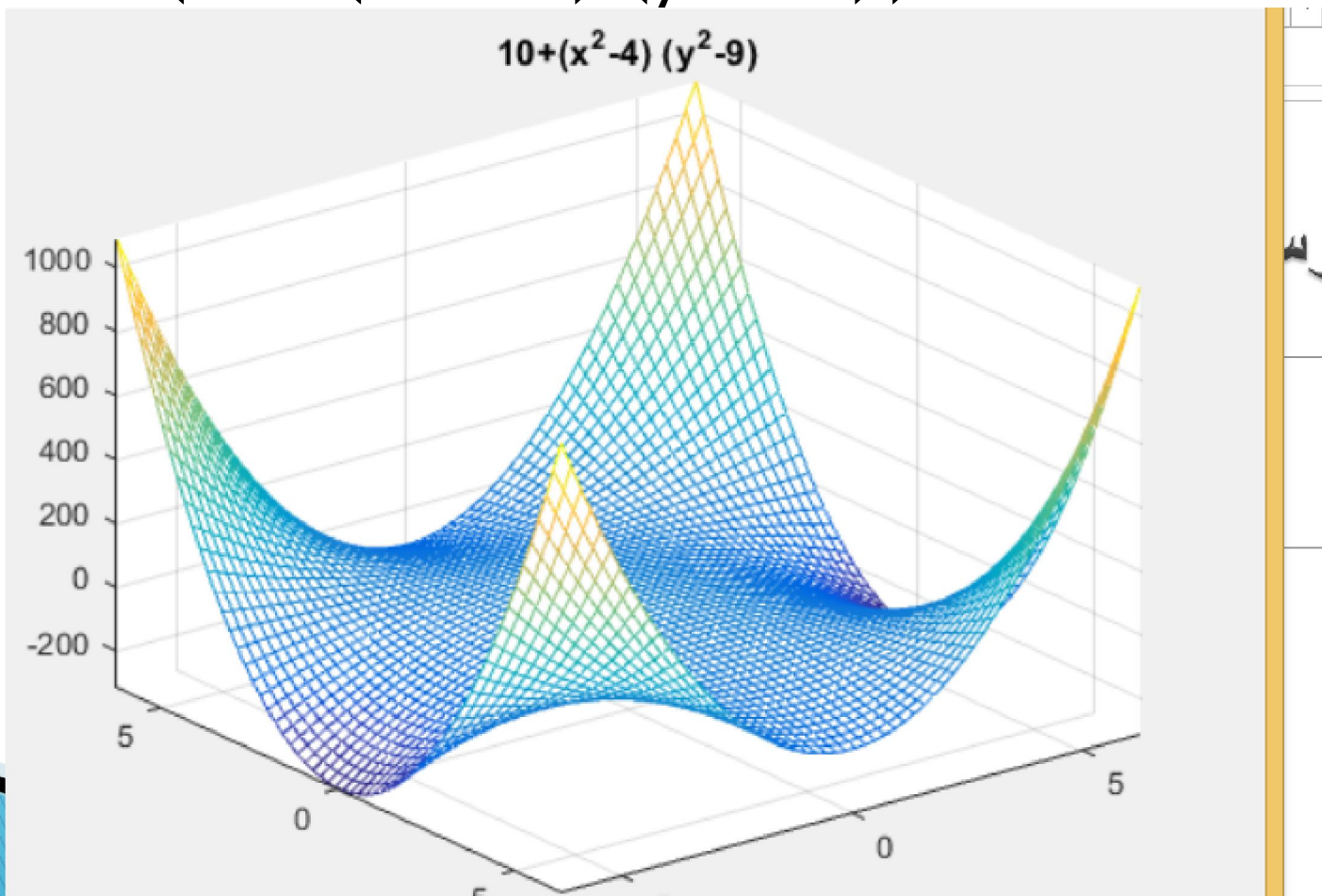
$$(x-2)^2+(y-6)^2=9$$

ترسیم عبارات سیمبولیک $z=f(x,y)$

`ezmesh(f, [x_min, x_max, y_min, y_max])`

`>> ezmesh('10+(x^2-4)*(y^2-9)')`

محاسبه سری های سمبولیک

▶ مجموع سری $E(i)=1/i$ را از 10 تا 1000 محاسبه کنید.

```
>> syms k
>> S=symsum(1/k,10,1000);
>> disp(double(S))
      4.656502606582091e+00

>> format short
>> disp(double(S))
      4.6565
```


محاسبه کنید. سپس مجموع سری را در حالتیکه $n=101$ و $m=5$ به دست آورید. $F(K)=K^3$ را از m تا n مجموع سری

```
>> syms k n m
>> S=symsum(k^3,m,n)

S =

(n^2*(n + 1)^2)/4 - (m^2*(m - 1)^2)/4

>> pretty(S)
      2      2      2      2
n  (n + 1)  m  (m - 1)
-----
      4      4

>> S=symsum(k^3,5,101)

S =

26532701
```

► عبارت زیر را به صورت سمبولیک تعریف کنید و عملیات زیر را بر روی آن انجام دهید

$$y = \frac{x^2 - 4x + 3}{x^2 - 6x + 8}$$

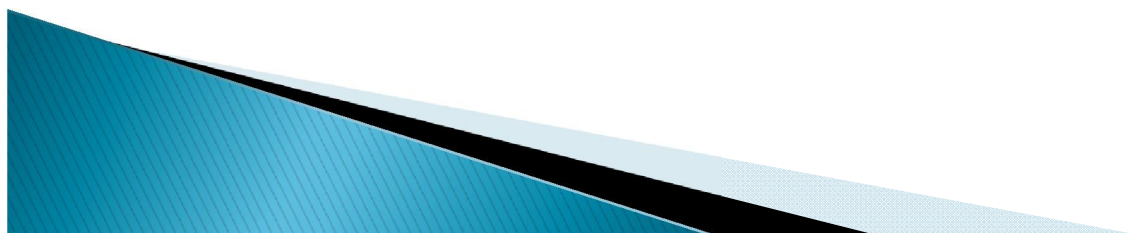
الف) تابع ایجاد شده را در بازه $[-5, 10]$ ترسیم کنید.

ب) ریشه های تابع را با نقاط دایره تو خالی مشخص کنید.

ج) نقاط \min و \max را با علامت ضربدر مشخص کنید.

د) نقاط عطف را با علامت دایره تو پر مشخص کنید.

ه) مجانبهای افقی و عمودی آنرا رسم کنید.

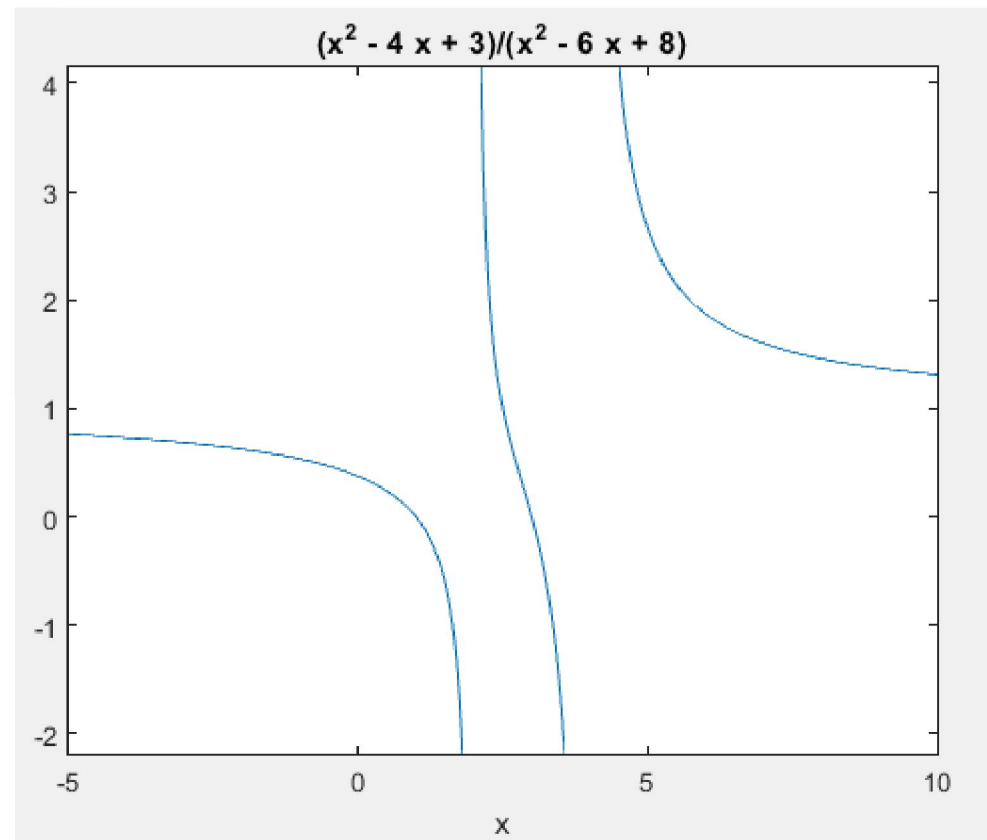


```

>> syms x
>> y1=x^2-4*x+3;
>> y2=x^2-6*x+8;
>> y=y1/y2;
>> pretty(y)
      2
x  - 4 x + 3
-----
      2
x  - 6 x + 8

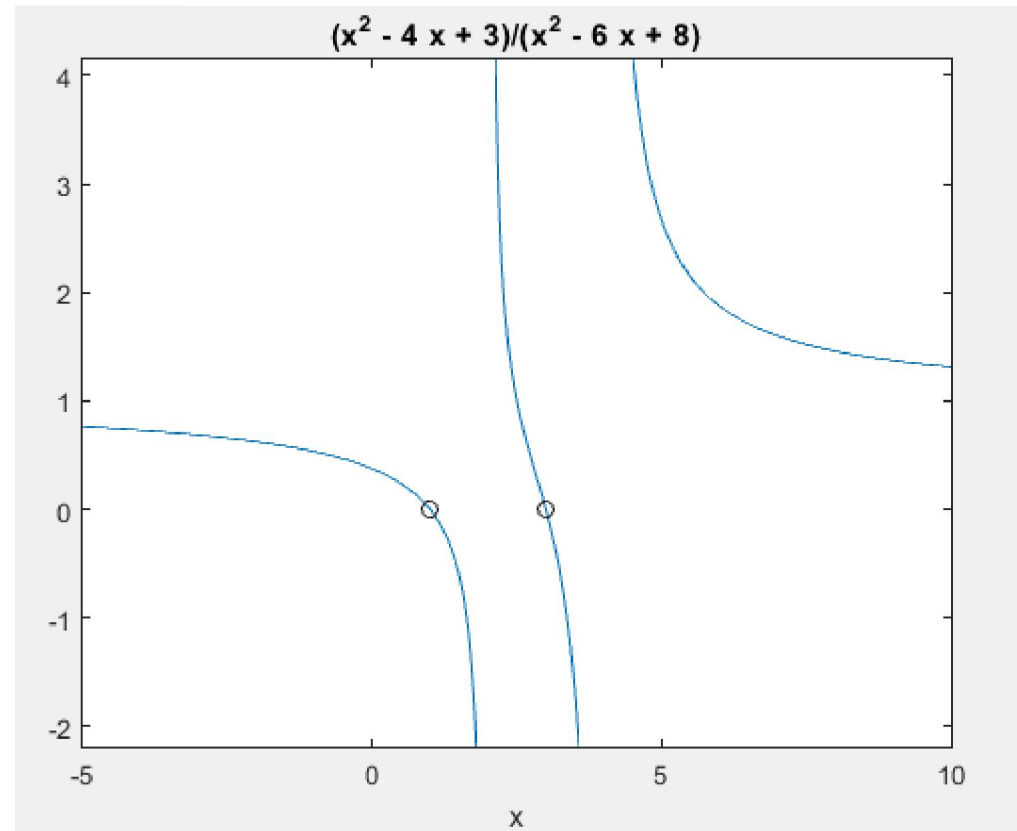
>> ezplot(y, [-5,10])
>> hold on

```


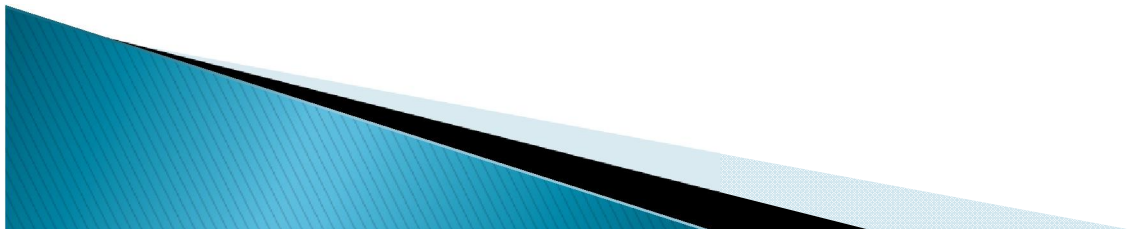
► (ب) برای تعیین ریشه ها از دستور `solve` استفاده میکنیم.

```
>> root=solve(y,x);  
>> root=double(root);  
>> for i=1:length(root)  
    if root(i)==real(root(i))  
        plot(root(i),0,'ok')  
    end  
end  
|
```


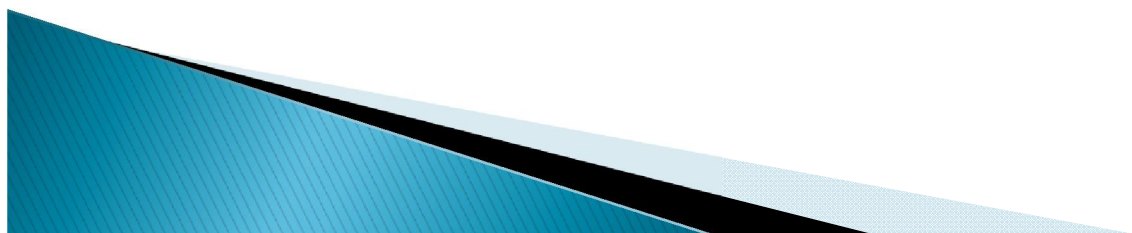
▶ (ج) برای تعیین min و max ریشه های مشتق اول تابع را محاسبه می کنیم

```
>> dy=diff(y,x,1);  
>> root=solve(dy,x);  
>> for i=1:length(root)  
if root(i)==real(root(i))  
Y=double(subs(y,x,root(i)));  
plot(double(root(i)),Y,'xk')  
end  
end
```


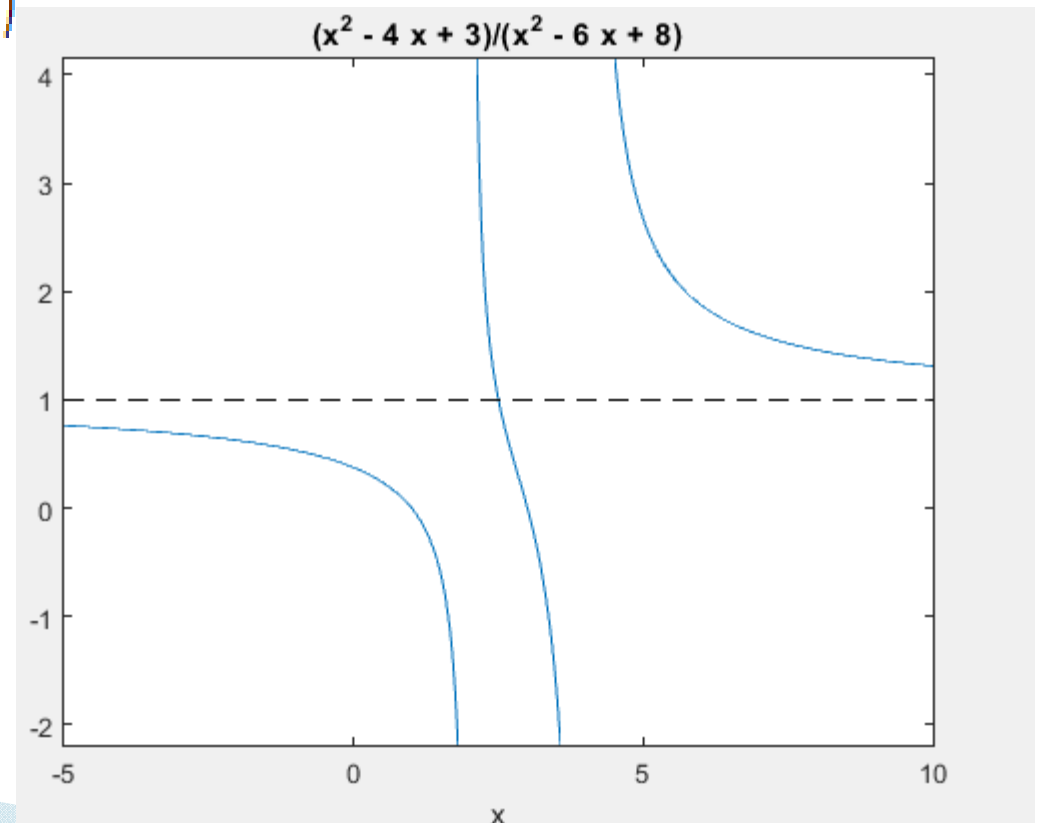
د) تعیین نقاط عطف:

```
>> d2y=diff(y,x,2);  
>> root=solve(d2y,x);  
>> for i=1:length(root)  
  
if root(i)==real(root(i))  
Y=double(subs(y,x,root(i)));  
plot(double(root(i)),Y,'.k','markersize',20)  
end  
end
```


ترسیم جانب افقی

```
L=double(limit(y,x,inf));  
plot([-100 100],[L ,L], '--k')
```



```
newton.m* x +
1 function newton(x0,tol,n )
2     k=0;
3     f=@(x)x^3-x^2-1;
4     df=@(x) 3*x^2-2*x;
5     err=abs(f(x0)/df(x0));
6     disp('-----');
7     disp('k      xn      f(xn)      df(xn)      |x(n+1)-xn| ');
8     disp('-----');
9     fprintf('%2.0f %12.6f %12.6f %12.6f\n',k,x0,f(x0),df(x0));
10    while(err>tol) & (k<=n) & (df(x0)~=0)
11        x1=x0-f(x0)/df(x0);
12        err=abs(x1-x0);
13        x0=x1;
14        k=k+1;
15        fprintf('%2.0f %12.6f %12.6f %12.6f %12.6f\n',k,x0,f(x0),df(x0),err);
16    end;
17    end
```



```
>> newton(1, 10^(-4), 40)
```

```
-----  
k      xn      f(xn)      df(xn)      |x(n+1)-xn|  
-----  
0      1.000000  -1.000000  1.000000  
1      2.000000  3.000000  8.000000  1.000000  
2      1.625000  0.650391  4.671875  0.375000  
3      1.485786  0.072402  3.651108  0.139214  
4      1.465956  0.001352  3.515168  0.019830  
5      1.465571  0.000001  3.512556  0.000385  
6      1.465571  0.000000  3.512555  0.000000
```

```
>> |
```

